

SPIS AKTÓW

I. Zjazd w Elblągu 5 VII 1492

	str
1. A. Radom, 15 VI 1492 Królewicz Jan Olbracht prosi gdańszczan o oddanie na niego głosów przy elekcji (reg.)	1
2. B. Radom, 15 VI 1492 Królewicz Jan Olbracht zwraca się do Łukasza Watzenrodego tytułowanego „biskupem warmińskim” o udzielenie swego poparcia przy elekcji	1
3. C. Sztum, 17 VI 1492 Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, donosi gdańszczanom, że na wiadomość o śmierci króla Kazimierza Jagiellończyka wezwał wojewodę chełmińskiego Karola vom Felde do zwołania zjazdu stanów z udziałem biskupa warmińskiego Łukasza Watzenrodego. Na prośbę starosty malborskiego Zbigniewa Tęczyńskiego spotkał się z nim w Gościszewie, jednak odrzucił propozycję zawarcia wza- jemnej przyjaźni i zgody. Ostrzega przed „luźnymi ludźmi” (?), którzy grasują w Prusach	2
4. D. Chełmża, 19 VI 1492 Karol vom Felde, wojewoda chełmiński, wzywa gdańszczan na zjazd stanów zwołany z powodu śmierci króla do Elbląga na dzień 5 VII 1492 (reg.)	3
5. E. Gdańsk, 25 VI 1492 Gdańszczanie zapewniają królewicza Jana Olbrachta, który zawi- domił ich o śmierci ojca, że są przeświadczeni o jego życzliwości dla miasta. Na najbliższym zjeździe stanów będą działali w inte- resie królewicza. Obiecują przeciwdziałać wszelkim rozruchom w Prusach, które by były skierowane przeciw Koronie	4
6. F. Malbork, 2 VII 1492 Zbigniew Tęczyński, starosta malborski, donosi Jerzemu Bockowi, burmistrzowi gdańskiemu, o pogłoskach dotyczących zbrojeń księ- cia pomorskiego, planowanym poselstwie wojewody i kasztelana brzeskiego do Gdańska i o wieściach z Dolnych Prus. Prosi o po- danie terminu spotkania z posłami gdańskiej rady, udającymi się na zjazd stanów do Elbląga	5

XIV

7.* G. Szczecin, 4 VII 1492	str.
Bogusław X, książę pomorski, odpowiada gdańszczanom, że skarga ich na wykonywanie prawa nadbrzeżnego przez wójta lęborskiego Wawrzyńca Krokowskiego, wobec rozbitych statków kupców gdańskich i szwedzkich koło Żarnowca, jest nieusprawiedliwiona. Krokowski pobrał od rozbitek mniej niż 1/6 wartości ocalonych rzeczy, podczas gdy miał prawo do 1/3 całego ładunku	6
8. H. Elbląg, 5 VII 1492	
Reces zjazdu. Odnowienie postanowień konfederacji toruńskiej 1485 r. przez stany pruskie i biskupa warmińskiego Łukasza Watzenrodego. Sprawa składu poselstwa stanów na elekcję do Piotrkowa i pokrycia jego kosztów; uchwalenie taksy, obciążającej małe miasta. Dyskusja nad zajęciem stanowiska przez stany wobec elekcji i nowego władcy	7
9.* I. Ulm, 10 VII 1492	
Maksymilian I, król rzymski, apeluje do Łukasza Watzenrodego, tytułowanego księciem-biskupem warmińskim, aby zastosował się do zaleceń mandatu cesarza Fryderyka III, wzywającego do udzielenia pomocy przeciw Turkom (reg.)	19
II. Poselstwo do Piotrkowa na elekcję — Koronacja Jana Olbrachta w Krakowie 16 VIII 1492 i 23 IX 1492	
10. A. Kraków, 20 VII 1492	
Królowa Elżbieta upoważnia Rafała Leszczyńskiego, marszałka nadwornego, do rozmów z gdańszczanami (reg.)	20
11. B. Kraków, 20 VII 1492	
Królewicz Jan Olbracht upoważnia doktora Jana Liberhandta, lekarza królewicza, do rozmów z gdańszczanami (reg.)	21
12. C. Tczew, 25 VII 1492	
Mikołaj Wulkowski, wojewoda pomorski, donosi gdańszczanom o spotkaniu trzech polskich starostów: Zbigniewa Tęczyńskiego, Mikołaja Kościeleckiego i Piotra Szorca w Mątowach (W. Żuławy). Kościelecki w drodze powrotnej zatrzymał się w Gniewie. Jan Wulkowski, brat wojewody, za sprawą biskupa włocławskiego został obłożony wielką klątwą	21
13.* D. Tczew, 28 VII 1492	
Tenże interweniuje u rady gdańskiej w sprawie Krzysztofa ze Świecia, rajcy chełmińskiego, który sprzedał Grzegorzowi Maternie, mieszczaninowi gdańskiemu, kilka łąszków zboża. Materna dał mu tylko zaliczkę i nie tylko nie uregulował reszty należności, lecz nawet nie odebrał zboża ze spichlerza Krzysztofa	22
14. E. Malbork, 1 VIII 1492	
Zbigniew Tęczyński, podkomorzy krakowski, przesyła Łukaszowi Watzenrodemu, tytułowanemu „biskupem warmińskim” kucharza i ofiaruje swoje usługi (reg.)	22

15. F. Grudziądz, 2 VIII 1492 str.
 Jan Ferber i Tidemann Giese, posłowie gdańscy, donoszą radzie gdańskiej o zbieraniu się członków poselstwa stanów i przybyciu wysłanników od królowej Elżbiety i królewicza Jana Olbrachta. Podają niepokojące wieści o rozdźwięku w Koronie z powodu przyszłej elekcji i o stanowisku króla czeskiego Władysława (reg.) 23
16. G. Grudziądz, 4 VIII 1492
 Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, donosi gdańszczyanom, że starosta malborski Zbigniew Tęczyński podniósł nagle pretensje do wioski Stalewo, nadanej wojewodzie przez króla, aby zmusić go do pozostania w Prusach. Pragnąc jednak uczestniczyć w poseleństwie stanów do Korony, Bażyński zgodził się na odstąpienie Stalewa staroście za zwrotem wyłożonych kosztów. Prosi gdańszczyan o przesłanie do Sztumu na okres swojej nieobecności 6 zwyciężnych i puszkarza 23
17. H. Toruń, 10 VIII 1492
 Jan Ferber i Tidemann Giese, posłowie gdańscy, donoszą radzie miasta Gdańska o rokowaniach przedstawicieli stanów pruskich w Toruniu dotyczących ewentualnego szukania poparcia panów koronnych dla postulatów pruskich oraz elekcji nowego króla. Większość spraw, w ich liczbie ustalenie kandydata na króla, odroczone do omówienia na miejscu elekcji. Dochodzą wieści o poważnych zbrojeniach w Koronie. Poszczególni członkowie poselstwa pruskiego udali się już w drogę do Piotrkowa 25
18. I. Toruń, 10 VIII 1492
 Ci sami donoszą radzie miasta Gdańska o stanowisku w. mistrza wobec elekcji oraz popieraniu przez króla czeskiego Władysława kandydatury królewicza Zygmunta (reg.) 26
19. J. Łowicz, 16 VIII 1492
 Zbigniew Oleśnicki, arcybiskup gnieźnieński, upewnia stany pruskie, że gotów jest zapewnić ich posłom bezpieczeństwo w czasie elekcji przyszłego władcy (reg.) 27
20. K. Piotrków, 19 VIII 1492
 Jan Ferber i Tidemann Giese, posłowie gdańscy, donoszą radzie miasta Gdańska o przybyciu szeregu dostojników do Piotrkowa oraz o audiencji, którą poselstwo pruskie uzyskało u biskupa krakowskiego Fryderyka Jagiellończyka, arcybiskupa gnieźnieńskiego Zbigniewa Oleśnickiego i księcia płockiego Janusza (reg.) . . . 27
21. L. Toruń, 25 VIII 1492
 Torunianie donoszą gdańszczyanom o zapoczątkowaniu obrad w Piotrkowie, zapowiedzianym poselstwie króla węgierskiego Władysława i absencji w. mistrza (reg.) 28
22. M. Piotrków, 27 VIII 1492
 Relacja z przebiegu elekcji Jana Olbrachta w Piotrkowie i formy, w jakiej posłowie pruscy oddali swoje głosy (reg.) 28

XVI

23. N. Sztum, 5 IX 1492 str.
Mikołaj Cema, burgrabia sztumski, donosi gdańszczanom o wyborze królewicza Jana Olbrachta na króla polskiego. Ponieważ sytuacja w Polsce jest trudna, a starosta malborski Zbigniew Tęczyński nieoczekiwanie zaczął domagać się uiszczenia czynszu przez poddanych starosty Mikołaja Bażyńskiego, prosi o przesłanie dla obrony zamku 6—8 dział i prochu. Rzeczy te winni przesłać Wisłą do Zanturu, skąd burgrabia przewiezie je na zamek, aby starosta malborski nie dowiedział się o tym. Prosi też o dostanie dalszych 2 zaciężnych 29
24. O. Kraków, 5 IX 1492
Jan Ferber i Tidemann Giese, posłowie gdańscy, donoszą radzie miasta Gdańska o przybyciu do Krakowa, opóźnieniu się terminu koronacji oraz o audiencji u nowego króla (reg.) 30
- 25.* P. Łębork, 5 IX 1492
Zofia, księżna pomorska, zapytuje gdańszczan, czy jest usprawiedliwione ściąganie zbrojnych do Pucka, podjęte z obawy przed księciem Bogusławem pomorskim 30
26. Q. 6 IX 1492
Artykuły, zawierające żądania stanów Prus Królewskich, które miał zaprzysiąc Jan Olbracht po elekcji a przed koronacją 31
27. R. Kraków, 23 IX 1492
Formuła przysięgi koronacyjnej Jana Olbrachta oraz nota o nieprzyjętej poprawce Łukasza Watzenrodego, biskupa warmińskiego 34
28. S. Sztum, 18 X 1492
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, dziękuje gdańszczanom, że w okresie jego nieobecności utrzymywali zaciężnych na zamku w Sztumie; prosi o dalszą pomoc i opiekę dla obrony przed starostą malborskim Zbigniewem Tęczyńskim. Dwóch spośród przysłanych zaciężnych zbiegło 34
- 29.* T. Tczew, 24 X 1492
Mikołaj Wulkowski, wojewoda pomorski, interweniuje u Jerzego Bocka, burmistrza gdańskiego, w sprawie zapłaty ze swoje zboże, złożone w spichrzach gdańskich (reg.) 35

III. Zjazd stanów pruskich w Elblągu — Zjazd stanów województwa pomorskiego w Tczewie 11 XI 1492 i 13 XII 1492

30. A. Elbląg, 11 XI 1492
Reces zjazdu. Relacja z poselstwa stanów na elekcję do Piotrkowa; obrady w związku z odmową złożenia królowi przysięgi przed potwierdzeniem przez niego przywilejów pruskich. Zapewnienie dalszego wzajemnego poparcia i wspólnego postępowania wyrażone przez stany i biskupa Łukasza Watzenrodego, który wysuwa plan opieczętowania zobowiązań wypływających z aktu konfederacji toruńskiej 1485 r. oraz interwencji stanów u papieża w sprawie Warmii. Opozycja miast przeciw tym koncepcjom 36

- 31.* B. Kraków, 13 XI 1492 str.
 Zbigniew Tęczyński, starosta malborski, do rady gdańskiej w sprawie egzekwowania swoich należności za dostarczone dęby u gdańszczanina Brickmelniera (reg.) 42
32. C. Sztum, 21 XI 1492
 Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, donosi gdańszczanom, że przesyła im pismo skierowane do rady miasta Królewca, przygotowane zgodnie z postanowieniami ostatniego zjazdu w Elblągu, a także list do w. mistrza, dotyczący kantoru w Kownie. Do Gniewu wyśle kilku ludzi, gdy tylko stan wody na Wiśle na to pozwoli 42
33. D. Tczew, 23 XI 1492
 Mikołaj Wulkowski, wojewoda pomorski, wypomina miastu Hel, że nie przysłało posłów na zjazd stanów w Elblągu. Domaga się wysłania przedstawicieli na dzień 13 XII 1492 do Tczewa, gdzie wraz z przedstawicielami Gdańska i stanówłoży sprawozdanie z wyników poselstwa do króla. Grozi, że rada pruska nie będzie się troszczyć o miasto, jeśli i tym razem nie przyśle posłów . . . 43
- 34.* E. Lidzbark Warm., 29 XI 1492
 Łukasz Watzenrode, biskup warmiński, do rady gdańskiej w sprawie wolności handlu mieszczan z Braniewa w Gdańsku i odstąpienia drzewa budowlanego z lasów na Mierzei Wiślanej do odbudowy spalonych stajen na zamku braniewskim (reg.) 44
35. F. Dzierżgoń, 12 XII 1492
 Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, odpowiada gdańszczanom, że w sprawie zamku gniewskiego zwróci się do elblążan. Ostrzeże również starostę gniewskiego Sebastiana Legendorfa o planie napadnięcia na zamek, jaki powzięła polska służba, która po zwolnieniu jej przez starostę udała się na zamek malborski 45
- 36.* G. Kraków, 16 XII 1492
 Jan Olbracht do gdańszczan w sprawie wypłaty kwitancji, odnowionych lekarzowi króla Janowi Liberhandtowi (reg.) 45
37. H. Toruń, 4 I 1493
 Torunianie donoszą gdańszczanom, że pismo Mikołaja Bażyńskiego, wojewody malborskiego, do króla o postanowieniach zjazdu stanów w Elblągu zostało nieprzychylnie przyjęte przez Jana Olbrachta i panów koronnych. Ci ostatni w szczególności nie chcą się zgodzić na artykuł o zamkach i wyłączeniu przedstawicieli Korony z obrad rady pruskiej z królem. Nie wiadomo jeszcze, czy król uda się na Pomorze czy do Torunia i z jakimi siłami przybędzie 64
38. I. Sztum, 6 I 1493
 Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, prosi gdańszczan o udzielenie pomocy Sebastianowi Legendorfowi dla utrzymania ważnego dla kraju zamku gniewskiego 47

XVIII

39. J. Gniew, 9 I 1493	str.
Sebastian Legendorf, starosta gniewski, do Jerzego Bocka, burmistrza gdańskiego, z prośbą o pomoc w jego sprawach z Allenem (reg.)	48
40. K. Tczew, 15 I 1493	
Mikołaj Wulkowski, wojewoda pomorski, skarży się gdańszczanom, że Dobies, ich urzędnik leśny pucki, utrudnia w okręgu puckim pobór szosu, uchwalonego na pokrycie kosztów poselstwa stanów na elekcję i koronację króla (reg.)	48
IV. Zjazd w Dzierzgoniu 21 IV 1493	
41. A. Toruń, 16 I 1493	
Torunianie skarżą się gdańszczanom na nadmierną swobodę handlu Mazowszan, Szkotów i innych przybyszów w Prusach (reg.) . . .	49
42.* B. Żelazno (?), 25 I 1493	
Bogusław X, książę pomorski, prosi gdańszczan o wydanie Wawrzyńcowi Stoyentinowi jego chłopów, którzy zbiegli do Gdańska i okręgu Pucka	50
43. C. Lubawa, 20 II 1493	
Stefan, biskup chełmiński, na prośbę matki Grzegorza Materny wzywa radę gdańską, aby spór z jej synem załatwiła w sposób ugodowy	51
44. D. Elbląg, 5 III 1493	
Elblążanie proszą gdańszczan o podanie im treści nowych zarządzeń, krzywdzących kantor pruski na Litwie (reg.)	51
45. E. Dzierzgoń, 7 III 1493	
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, odpowiada gdańszczanom, że wysłanie poselstwa stanów do w. mistrza (w sprawie zagrożenia kantoru na Litwie) przed złożeniem hołdu i przysięgi wierności królowi Janowi Olbrachtowi, spowodowałoby wielkie poruszenie wśród ludności. Z Korony nie otrzymał dotąd wieści. Przybył do niego mieszczanin gdański Grzegorz Materna, który złożył obszerną skargę na krzywdy wyrządzone mu przez władze gdańskie. Wojewoda, który zatrzymał Maternę u siebie, prosi o wyjaśnienie tej sprawy; radzi załatwić ją ugodowo dla uniknięcia przykrych następstw	52
46. F. Toruń, 7 III 1493	
Torunianie oznajmniają gdańszczanom, że sprawę kantoru w Kownie i ewentualnego wysłania poselstwa na spotkanie w. mistrza z w. księciem litewskim Aleksandrem należy omówić na zjeździe stanów. Zjazd taki byłby również pożądany z uwagi na bliski przyjazd króla do Prus	54
47.* G. Grudziądz, 10 III 1493	
Paweł Sokołowski z Wrzącej, starosta grudziądzki, donosi Jerzemu Bockowi, burmistrzowi gdańskiemu, o wysłaniu tratwy drzewa do Gdańska i prosi, aby należność została wypłacona na ręce Konieczki, jego kmiecia z Zakurzewa, płynącego z tratwą	55

48. H. Kalisz, 10 III 1493 str.
Jan Olbracht donosi Mikołajowi Bażyńskiemu, wojewodzie malborskiemu, że z powodu poselstwa Wenecjan i Turków odroczył swój wyjazd do Prus, a w. mistrzowi Janowi von Tieffen polecił przybyć do Poznania dla złożenia hołdu. Do czasu swego przybycia zleca wojewodzie opiekę nad Prusami 56
49. I. Sztum, 16 III 1493
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, przesyła gdańszczanom odpis listu Jana Olbrachta — nr 48 i zapytuje, czy konieczne jest zwołanie zjazdu stanów pruskich przed 7 IV 1493. Skarży się na nadmierne koszty podróży ponoszone na zjazdy i poselstwa i niedostateczny ekwiwalent, jaki dotąd otrzymał od stanów 57
50. J. Barczewo, 19 III 1493
Łukasz Watzenrode, biskup warmiński, odpowiada gdańszczanom, że w związku z nieprzychylnymi dla Prus i Warmii uchwałami ostatniego zjazdu w Piotrkowie oraz możliwością niespodziewanego przybycia króla do Prus zgadza się na wzięcie udziału w zjeździe stanów pruskich, który ma radzić nad tymi sprawami 58
51. K. Elbląg, 22 III 1493
Elblążanie oświadczają gdańszczanom, że odroczenie podróży króla do Prus i wezwanie w. mistrza celem złożenia przysięgi do Poznania budzi obawy. Zgadza się z propozycją zwołania zjazdu stanów. W sprawie tej zwrócili się do Mikołaja Bażyńskiego, wojewody malborskiego 59
52. L. Toruń, 22 III 1493
Torunianie do gdańszczan w sprawie zwołania zjazdu przez Karola vom Felde, wojewodę chełmińskiego (reg.) 60
53. M. Golub, 27 III 1493
Karol vom Felde, wojewoda chełmiński, wzywa gdańszczan na zjazd stanów do Dzierzgonia w dniu 21 IV 1493 (reg.) 60
- 54.* N. Toruń, 27 III 1493
Torunianie do gdańszczan w sprawie zezwolenia na wywóz kilku łąsztów owsa z Torunia (reg.) 60
55. O. Poznań, 30 III 1493
Jan Olbracht wyjaśnia gdańszczanom, że podróż jego do Prus i Gdańska uległa odroczeniu jedynie z powodu przybycia poselstw cesarza Fryderyka III, króla rzymskiego Maksymiliana I, króla węgierskiego Władysława Jagiellończyka, Wenecji i Turków. Zapewnia, że po ich załatwieniu przybędzie do Gdańska. Poleca, aby honorować jedynie te kwitancje, które są zaopatrzone pieczęcią sygnetową i podpisem królewskim 60
56. P. Gdańsk, po 30 III 1493
Rada i gmin miasta Gdańska wyrażają królowi Janowi Olbrachtowi swoją radość z powodu zapowiedzianego przybycia do Prus i Gdańska i przypominają swoją wierność i obietnice zachowania przywilejów; zgodnie z życzeniem króla będą honorowane tylko te kwitancje, które będą opatrzone jego pieczęcią sygnetową i podpisem 61

XX

57.	Q. Tczew, 1 IV 1493	str.
	Mikołaj Wulkowski, wojewoda pomorski, wzywa miasto Hel do przysłania posłów na zjazd stanów w Dzierzgoniu w dniu 21 IV 1493 (reg.)	63
58.*	R. Tczew, 10 IV 1493	
	Tenże do gdańszczan w sprawie różnicy cen przy sprzedaży jego zboża w Gdańsku (reg.)	63
59.*	S. Poznań, 10 IV 1493	
	Jan Olbracht oznajmia gdańszczanom, że mianuje Henryka Falke burgrabią gdańskim na rok bieżący	64
60.	T. Toruń, 14 IV 1493	
	Torunianie proszą gdańszczan, aby na zjazd w Dzierzgoniu w dniu 21 IV 1493 udzielili swoim posłom instrukcji w celu załatwienia sporu z elblązanami o Mierzeję Wiślaną. Król po przybyciu do Prus nie powinien zastać pokłóconych między sobą miast	64
61.	U. Prabuty, 20 IV 1493	
	Jan IV, biskup pomezański, skarży się posłom toruńskim, elbląskim i gdańskim na zjeździe w Dzierzgoniu na postępowanie starosty malborskiego Zbigniewa Tęczyńskiego	65
62.	V. Dzierzgoń, 21 IV 1493	
	Reces zjazdu. Omówienie stanowiska stanów w wypadku przybycia króla do Prus; wybór posłów na dwór królewski i zatwierdzenie dla nich instrukcji. Skargi małych miast na ubóstwo oraz przedstawicieli stanów i Grzegorza Materny na Gdańsk; nieudana mediacja w sprawie zatargu o Mierzeję Wiślaną	67
V. Poselstwo w Poznaniu 9 V 1493		
63.	A. Poznań, 9 V 1493	
	Relacja Macieja Rabego i Henryka Krügera, wysłanników stanów pruskich, z poselstwa do Jana Olbrachta. Król zapewnia, że jest przekonany o wierności stanów i pragnie dotrzymać ich przywilejów; wyjaśnia powody opóźnienia swego przybycia do Prus	74
64.	B. Toruń, 18 V 1493	
	Torunianie donoszą gdańszczanom o powrocie poselstwa stanów od Jana Olbrachta i przesyłają kopię odpowiedzi królewskiej — nr 63 (reg.)	76
65.	C. Sztum, 23 V 1493	
	Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, odpowiada gdańszczanom, że postępowanie księcia pomorskiego Bogusława X w okręgu Łęborka istotnie zagraża interesom króla i stanów pruskich. Sprawę tę należy przedłożyć Janowi Olbrachtowi. Donosi o powrocie poselstwa stanów pruskich od króla, który według relacji Macieja Rabego przyjął je bardzo uprzejmie w przeciwieństwie do panów koronnych	76
66.*	D. Malbork, 23 V 1493	
	Zbigniew Tęczyński, starosta malborski, donosi gdańszczanom, że król zabronił wywozu soli z Prus do Korony (reg.)	77

67. E. Toruń, 3 VI 1493 str.
Torunianie donoszą gdańszczanom, że według oświadczenia królewskiego lekarza Jana Liberhandta Jan Olbracht zamierza przybyć 24 VI 1493 do Prus 78
- 68.* F. Tczew, 4 VII 1493
Mikołaj Wulkowski, wojewoda pomorski, wzywa braci Leonarda i Adama z Dąbrówki (?), aby oddali Baltazarowi Scholtz z Pruszcza zrabowane mu konie, wóz i rzeczy. W przeciwnym razie grożą im represje ze strony rady gdańskiej 78
69. G. Malbork, 11 VII 1493
Zbigniew Tęczyński, starosta malborski, interweniuje u rady gdańskiej, aby Grzegorza Maternę, obecnie sługę starosty, uwolniła od niesłusznie nałożonej banicji i zezwoliła na swobodny pobyt w Gdańsku do chwili przybycia do Prus Jana Olbrachta, który sprawę rozstrzygnie 79
- 70.* H. Poznań, 18 VII 1493
Jan Olbracht wzywa gdańszczan, aby we wsiach na Żuławach, znajdujących się w ich posiadaniu, były nadal wykonywane zwyczajowe szarwarki do zamku malborskiego 80
- 71.* I. Malbork, 25 VII 1493
Piotr Szorc, starosta kiszewski, Krystyn z Wierzuchowa, burgrabia malborski, Andrzej z Łowieńca, wojt żuławski i Prandota Bobowski, skarbnik malborski, donoszą gdańszczanom z polecenia króla i starosty malborskiego Zbigniewa Tęczyńskiego o obowiązku dawania szarwarku do zamku malborskiego z wszystkich wsi na W. Żuławach, znajdujących się w posiadaniu ich obywateli 81
- 72.* J. Poznań, 29 VII 1493
Jan Olbracht udziela glejtu szlachcicowi pruskiemu Janowi Wierzbicie, który z powodu zatargów z Mikołajem Wulkowskim, wojewodą pomorskim i innymi, nie jest pewien swego bezpieczeństwa w Prusach (reg.) 82
- 73.* K. Poznań, 17 VIII 1493
Jan Olbracht wzywa gdańszczan, aby uiścili swój dług Wawrzyńcowi Herreschowi, kupcowi krakowskiemu, który przejął należności swoich przodków z r. 1454 (reg.) 83
- 74.* L. Gdańsk, przed 1 IX 1493
Gdańszczanie proszą Jana Olbrachta, aby wziął ich w obronę przed nieuzasadnionymi pretensjami Wawrzyńca Herrescha, kupca krakowskiego (reg.) 83
- 75.* M. Poznań, 1 IX 1493
Jan Olbracht zapewnia gdańszczan, że weźmie ich w obronę przed zuchwałym postępowaniem Wawrzyńca Herrescha, kupca krakowskiego, jeśli roszczenia jego nie są słuszne; omawia należności swoje z racji przypadających mu w Gdańsku sum ratalnych i stacyjnych (reg.) 83

XXII

VI. Zjazd w Elblągu 25 XI 1493

76.	A. Dzierżgoń, 11 IX 1493	str.
	Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, wzywa gdańszczan, aby w sprawie zagrożenia kantoru w Kownie porozumieli się z Królew-
cem, Toruniem i Elblągiem. Ponieważ od króla nie można ocze-
kiwać w tej kwestii poparcia, konieczne będzie zwołanie zjazdu
stanów	84
77.	B. Elbląg, 11 IX 1493	
	Elblążanie oświadczają gdańszczanom, że sprawa kantoru w Kow-
nie dotyczy nie tylko wielkich miast i Królewca, lecz całego
kraju, dlatego powinna być omówiona najpierw na ogólnym
zjeździe stanów	85
78.	C. Toruń, 18 IX 1493	
	Torunianie oznajmiam gdańszczanom, że żądania miasta Kowna
(które popiera wielki książę litewski Aleksander) oraz kupców
z Korony i Mazowsza, domagających się swobody handlu w Pru-
sach względnie swobody żeglugi wiślanej, są sprzeczne z dawnymi
zwyczajami. Proszą, aby gdańszczanie obmyślili środki dla usu-
nięcia tych nowości	86
79.*	D. Świecie, 21 IX 1493	
	Gabriel z Kosowa, chorąży i Jan Baranowski, starostowie świeccy,
donoszą radzie miasta Gdańska, że rada miasta Świecia skarży się
na mieszczan gdańskich, którzy wykupują zboże w okolicznych
wsiach (reg.)	87
80.*	E. Poznań, 1 X 1493	
	Jan Olbracht donosi gdańszczanom, że Wawrzyńcowi Herreschowi
zabronił podejmować jakiekolwiek kroki przeciw Gdańskowi do
chwili swego przybycia do Prus; Konrad Schiele uzyskał glejt.
(reg.)	88
81.	F. Lidzbark Warm., 14 X 1493	
	Łukasz Watzenrode, biskup warmiński, oznajmia gdańszczanom,
że zgodnie z ich życzeniem gotów jest wziąć udział w zjeździe
stanów, który w szczególności omówiłby kwestię ucisku kupców
pruskich na Litwie. Na miejsce obrad proponuje Elbląg	88
82.	G. Sztum, 20 X 1493	
	Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, odpowiada gdańszczanom,
że w związku z wypadkami naruszania przywilejów sądowych na
Pomorzu, rycerstwo tamtejsze zamierza zwołać zjazd i wysłać po-
selstwo do króla. Chce on więc doprowadzić do zwołania powszech-
nego zjazdu stanów w Elblągu, na którym rycerstwo pomorskie
mogłoby przedstawić swoje sprawy	89
83.	H. Golub, 21 X 1493	
	Karol vom Felde, wojewoda chełmiński, wzywa gdańszczan do
wysłania posłów na zjazd stanów do Elbląga w dniu 25 XI 1493
(reg.)	90

- 84.* I. Laski, 28 X 1493 str.
Andrzej z Łowieńca, wójt żuławski, prosi gdańszczan o pomoc w schwytaniu zabójców jednego z tkaczy w Lichnowach; mordercy schronili się do Gdańska (reg.) 90
- 85.* J. Lębork, 13 XI 1493
Zofia, księżna pomorska, zapytuje gdańszczan, czy ostrzegli króla Jana Olbrachta i księcia Bogusława X pomorskiego 91
- 86.* K. Elbląg, 19 XI 1493
Elblążanie do gdańszczan w sprawie zakazu wywożenia miodu z Gdańska dla mieszczan elbląskich (reg.) 91
87. L. Elbląg, 25 XI 1493
Reces zjazdu. Skargi na Grzegorza Maternę i naruszanie tajności obrad; sprawa kantoru w Kownie, handlu Mazowszan i innych obcych kupców, kwestia monety, soli, miar i wag, sporu Gdańska z Elblągiem o Mierzę Wiślaną. Skargi na samowolne postępowanie Gdańska w sprawach morskich; kwestia roli Gdańska w Hanzie i toruńskiego prawa składu 92
- 88.* M. Poznań, 30 XI 1493
Jan Olbracht oddaje w dzierżenie Zbigniewowi Tęczyńskiemu, podkomorzemu krakowskiemu, zamek malborski z należącymi do niego dobrami na warunkach, na jakich posiadał go od Kazimierza Jagiellończyka 97
89. N. Sztum, 25 XII 1493
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, przesyła gdańszczanom pisma sporządzone na podstawie przesłanych przez nich koncepcji. Zapytuje, czy nie byłoby wskazane wysłać poselstwo do królowej-matki Elżbiety w Krakowie i przypomnieć jej obietnicę obrony przywilejów pruskich, daną przed elekcją jej syna Jana Olbrachta 98
- 90.* O. Poznań, 3 I 1494
H. Kotwicz, kapelan, wyraża radość z pojednania Łukasza Watzenrodego z królem i donosi o rozwoju wydarzeń we Włoszech (sprawa wojny z Francją i stanowisko Wenecji); wysoko ocenia zalety Filipa Kallimacha, zaprzyjaźnionego z Watzenrodem i prosi o protekcję u niego 100
- 91.* P. Sztum, 11 I 1494
Mikołaj Bażyński, wojewoda pomorski, skarży się gdańszczanom, że Zbigniew Tęczyński, starosta malborski, zniszczył mu służbę przy jeziorze Periota (reg.) 101
- 92.* Q. Gdańsk, po 11 I 1494
Gdańszczanie wyrażają Mikołajowi Bażyńskiemu, wojewodzie malborskiemu, swoje zaniepokojenie z powodu wystąpień starosty malborskiego, przeciw którym należy działać. Starosta gniewski Sebastian Legendorf na prośbę ich przybędzie do wojewody, aby radzić nad utrzymaniem zamku gniewskiego 101

XXIV

- 93.* R. Sztum, 23 I 1494 str.
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, prosi gdańszczan o udzielenie pożyczki Sebastianowi Legendorfowi, staroście gniewskiemu, dla zaspokojenia pretensji starosty malborskiego Zbigniewa Tęczyńskiego. Należy wpłynąć na Legendorfa, aby dostał do swoich rąk główne listy dłużnicze na sumy, zapisane na zamku gniewskim 102
- 94.* S. Gdańsk, przed 31 I 1494
Gdańszczanie donoszą Mikołajowi Bażyńskiemu, wojewodzie malborskiemu, że z uwagi na pretensje starosty malborskiego są gotowi pożyczyć pewną sumę pieniędzy Sebastianowi Legendorfowi, staroście gniewskiemu, dla utrzymania zamku w Gniewie w jego ręku; domagają się jednak pisemnego poręczenia wojewody (reg.) 103
- 95.* T. Sztum, 31 I 1494
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, odrzuca propozycję gdańszczan, aby poręczyć pożyczkę dla Sebastiana Legendorfa, starosty gniewskiego (reg.) 103
- VII. Zjazd w Grudziądzu 27 IV 1494
96. A. Poznań, 22 II 1494
Jan Olbracht donosi radzie i gminowi miasta Gdańska, że musi odroczyć planowaną podróż do Prus. Otrzymał wezwanie od brata swego Władysława Jagiellończyka, króla Czech i Węgier, aby spotkać się z nim w najbliższym czasie na granicach Królestwa dla omówienia ważnych spraw, dotyczących zarówno chrześcijaństwa jak i obu władców. Król uda się na to spotkanie natychmiast po zakończeniu rozmów z księciem Fryderykiem, margrabią brandenburskim 104
97. B. Sztum, 3 III 1494
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, podaje gdańszczanom wieści o nagłej zmianie decyzji króla, który nie przybędzie do Prus, lecz udaje się z Poznania do Krakowa. Donosi też o pogłoskach co do powołania Jana Olbrachta na tron węgierski i o planowanym ataku króla rzymskiego Maksymiliana I na Węgry. Wiadomości te przesłał torunianom; zapytuje, czy nie byłoby pożądane zwołanie zjazdu stanów 105
98. C. Toruń, 12 III 1494
Torunianie donoszą gdańszczanom o skargach żeglarzy (szyprów) gdańskich i toruńskich na zbiegostwo marynarzy ze statków; proszą, aby wysłannikom gdańskim na zjazd stanów udzielić instrukcji, jak przeciwdziałać temu 107
99. D. Sztum, 12 III 1494
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, donosi gdańszczanom o przybyciu królewskiego wysłannika Jana Konopackiego, który ma listy i ustne zlecenie do członków rady pruskiej i przybędzie także do Gdańska. W związku z zamierzonym przyjazdem króla do Prus, pożądane jest odbycie zjazdu po 30 III 1494 107

100. E. Golub, 24 III 1494 str.
Karol vom Felde, wojewoda chełmiński, wzywa gdańszczan na zjazd rady pruskiej, zwołany na dzień 27 IV 1494 do Grudziądza (reg.) 108
- 101.* F. Sztum, 24 III 1494
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, wzywa radę gdańską, aby nakłoniła swoich obywateli do rozliczenia się z w. mistrzem z dochodów z połowu kutłami zgodnie z postanowieniami „wieczystego pokoju” (reg.) 108
102. G. Toruń, 25 III 1494
Torunianie donoszą gdańszczanom, że wojewoda chełmiński Karol vom Felde zwołał zjazd stanów; podają też uzyskane z Krakowa wiadomości, dotyczące spotkania króla Jana Olbrachta z królem Czech i Węgier Władysławem, sporu margrabiego brandenburskiego z Norymbergą i przekazania biskupstwa włocławskiego kanclerzowi Krzesławowi Kurozwęckiemu 109
- 103.* H. Nowy Sącz, 8 IV 1494
Jan Olbracht nakazuje mandatem gdańszczanom, aby uwięzili Bernarda Sculteti, który uzyskał w Rzymie probostwo kościoła N. M. Panny w Gdańsku naruszając prawo królewskiej prezenty . . . 110
104. I. Malbork, 10 IV 1494
Zbigniew Tęczyński, starosta malborski, wyjaśnia gdańszczanom przyczyny uwięzienia ich przewoźników [w Koźlinach] (reg.) . . . 111
105. J. Grudziądz, 27 IV 1494
Reces zjazdu rady pruskiej. Ustalenie taktyki stanów wobec spodziewanego przybycia króla do Prus; skargi Torunia i Elbląga; kwestia obesłania zjazdu Hanzy w Bremie przez miasta i żądanie stanów, aby przysyłano zaproszenia dla całych Prus jako „głowy” Hanzy. Sprawa kantoru w Kownie; skargi na samowolne postępowanie Gdańska przy otwieraniu i zamykaniu żeglugi i nadużycia w miarach i wagach 111
106. K. Elbląg, 5 V 1494
Elblążanie zalecają gdańszczanom, aby posłowie ich na zjazd Hanzy w Bremie działali dla dobra ziem i miast pruskich (reg.) . . . 118
107. L. Toruń, 9 V 1494
Torunianie proszą gdańszczan, aby na zjeździe Hanzy w Bremie w dniu 25 V 1494 reprezentowali ich miasto. Popierają dążenia hanzeatów do zachowania wszystkich posiadanych uprzednio przywilejów, jednak nie zgadzają się na powzięcie decyzji o ewentualnym rozpoczęciu wojny bez zgody stanów pruskich, które są również członkami Hanzy 118
- 108.* M. Kraków, 27 V 1494
Jan Olbracht poleca gdańszczanom przyjąć kwitancję na 300 florenów węgierskich, wystawioną przez ojca króla dla Karola vom Felde, wojewody chełmińskiego (reg.) 119

XXVI

- 109.* N. Kraków, 29 V 1494 str.
Jan Olbracht oznajmia gdańszczanom, że z powodu niedbałej gospodarki w lesie, należącym ongiś do zamku gdańskiego, którym opiekowali się Jan Wulkowski i inni przedstawiciele szlachty, polecił Zbigniewowi Tęczyńskiemu, staroście malborskiemu, oddać go pod zarząd Wawrzyńca Kaszuby Krokowskiego, dworzanina królewskiego. Poleca, aby dwóch przedstawicieli ich z reprezentantem starosty zbadało stan lasu 120
110. O. Sztum, 7 VI 1494
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, przesyła gdańszczanom minuty oraz oryginały pism do w. mistrza i Królewca w sprawie kantoru litewskiego i ryb wywożonych do Wrocławia, z prośbą o przekazanie listów adresatom (reg.) 120
- 111.* P. Malbork, 13 VI 1494
Zbigniew Tęczyński, starosta malborski, wzywa gdańszczan, aby wzięli w obronę mieszkańców miasta Nowego Stawu przed Mikołajem Sukowem, mieszczaninem gdańskim, który posłał im „list odpowiedni” i grozi spaleniem. Zwrócił się do wójta gdańskiego w Grabinach-Zameczku oraz do przysiężnych i sołtysów na Żuławach Steblewskich, aby uwięzili Sukowa 121
- 112.* Q. Kraków, 26 VI 1494
Jan Olbracht poleca gdańszczanom, aby jego dworzaninowi Filipowi Kallimachowi wypłacili 200 florenów według brzmienia królewskiej kwitancji 122
- VIII. Zjazd w Elblągu 17 IX 1494
113. A. Kraków, 2 VII 1494
Jan Olbracht upoważnia Ambrożego Pampowskiego, kasztelana rozpierskiego, do rozmów z gdańszczanami (reg.) 123
- 114.* B. Toruń, 6 VII 1494
Filip Kallimach prosi gdańszczan o zapłatę za usługi świadczone ich miastu 123
115. C. Sztum, 15 VII 1494
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, donosi gdańszczanom, że w imieniu Jana Olbrachta ma przybyć do Prus Ambroż Pampowski, aby na zjeździe w Grudziądzu odebrać wraz ze starostą malborskim Zbigniewem Tęczyńskim przysięgę wierności stanów pruskich. Wojewoda prosi o radę, w jaki sposób przeciwdziałać temu, aby nie spowodować ostrzejszych kroków króla i obronić przywileje pruskie 123
116. D. Sztum, 23 VII 1494
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, odpowiada Henrykowi Falke, burmistrzowi gdańskiemu, że w sprawie zjazdu napisze do Łukasza Watzenrodego, biskupa warmińskiego, względnie uda się do niego osobiście. Radę gdańską zawiadomi o wyniku rokowań; prosi o przekazanie odpowiedzi wojewody [pomorskiego Mikołaja Wulkowskiego] (reg.) 124

117. E. Tczew, 23 VII 1494 str.
Mikołaj Wulkowski, wojewoda pomorski, donosi gdańszczanom, że mimo poprzednich zastrzeżeń weźmie udział w zjeździe stanów w Elblągu i prosi o podanie trasy, jaką wybiorą posłowie gdańscy, aby się do nich przyłączyć (reg.) 125
118. F. Toruń, 24 VII 1494
Torunianie donoszą Mikołajowi Bażyńskiemu, wojewodzie malborskiemu, o przybyciu królewskiego wysłannika Ambrożego Pampowskiego, który zamierza przedstawić cel swego poselstwa przedstawicielom stanów; poseł udaje się najpierw do Bażyńskiego. Poselstwo jego będzie mogło zostać przedstawione na zjeździe stanów 125
119. G. Sztum, 26 VII 1494
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, donosi gdańszczanom o projektowanym spotkaniu z biskupem warmińskim Łukaszem Watzenrodem we Fromborku oraz o listach torunian zawiadających o przybyciu królewskiego posła Ambrożego Pampowskiego. Skarży się na gwałty starosty malborskiego Zbigniewa Tęczyńskiego, który przemocą spuścił mu jezioro, wartości 1000 grzywien . . . 126
120. H. Sztum, 29 VII 1494
Tenże donosi gdańszczanom o rozmowach z posłem królewskim Ambrożym Pampowskim. Treść ich napawa go obawą mimo zapewnień posła o pojednawczym stanowisku Jana Olbrachta wobec Prus. Pampowski ma także polecenia do kapituły warmińskiej i w. mistrza. Wojewoda przesyła także pismo otrzymane od biskupa warmińskiego Łukasza Watzenrodego 127
121. I. Sztum, 2 VIII 1494
Tenże donosi gdańszczanom, że poseł Jana Olbrachta [Ambrożego Pampowski] przyrzekł w drodze powrotnej zatrzymać się u niego. W związku z tym wojewoda prosi o zlecenia, co ma omówić z posłem. Poselstwo [Ambrożego Pampowskiego] komplikuje podjęcie rozmów z biskupem warmińskim Łukaszem Watzenrodem . . . 129
- 122.* J. Malbork, 4 VIII 1494
Zbigniew Tęczyński, starosta malborski, do gdańszczan w sprawie glejtu dla Jana Schütza i Jerzego Reyche i strat mieszczanina Rosena, poddanego starosty (reg.) 129
123. K. Sztum, 12 VIII 1494
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, donosi gdańszczanom, że w drodze do biskupa warmińskiego Łukasza Watzenrodego spotkał Ambrożego Pampowskiego, z którym wrócił do Sztumu; do biskupa wysłał posła z usprawiedliwieniem prosząc o jego radę. Pampowski doradza wysłanie poselstwa do króla dla usprawiedliwienia stanów pruskich 130
124. L. Sztum, 22 VIII 1494
Tenże donosi gdańszczanom, że po porozumieniu z biskupem warmińskim Łukaszem Watzenrodem i królewskim posłem Ambrożym Pampowskim, wpłynie na wojewodę chełmińskiego Karola vom Felde, aby zwołał zjazd stanów natychmiast po żniwach 131

XXVIII

125.	M. Zajączkowo, 25 VIII 1494	str.
	Karol vom Felde, wojewoda chełmiński, donosi gdańszczanom, że w związku z misją królewskiego posła Ambrożego Pampowskiego do radców pruskich oraz spodziewanym przybyciem Jana Olbrachta do Prus zwołuje zjazd stanów na dzień 17 IX 1494 do Elbląga (reg.)	132
126.	N. Tczew, 6 IX 1494	
	Mikołaj Wulkowski, wojewoda pomorski, donosi gdańszczanom, że zgodnie z ich wezwaniem weźmie udział w zjeździe stanów w Elblągu w dniu 17 IX 1494; prosi o podanie trasy posłów gdańskich, aby móc się do nich przyłączyć w drodze (reg.)	132
127.	O. Malbork, 8 IX 1494	
	Piotr Szorc z Obrębu, starosta kiszewski, usprawiedliwia się wobec gdańszczan, że dopiero od Ambrożego Pampowskiego dowiedział się o wrogim stosunku do nich Grzegorza Materny, który już nie przebywa w otoczeniu starosty. Przyrzeka, że nie będzie mu użyczać swego poparcia	132
128.	P. Elbląg, 17 IX 1494	
	Reces zjazdu. Skargi z powodu braku jednomyślności wśród przedstawicieli stanów, słabej frekwencji na zjazdach i naruszaniu tajności obrad. Sprawa poselstwa Ambrożego Pampowskiego, wolności żeglugi kupców kowieńskich na Wiśle i monety. Projekt poselstwa stanów do króla nie został zrealizowany; sprawa zjazdów hanzeatyckich w Bremie i Antwerpii	133
IX. Pobyt Jana Olbrachta w Prusach — Dwukrotny zjazd w Toruniu 31 X 1494—29 V 1495		
129.	A. Toruń, 4 X 1494	
	Torunianie donoszą gdańszczanom, że do Torunia przybywają codziennie posłańcy, którzy zamawiają kwatery w związku z przyjazdem króla. Według oświadczenia Ottona Szumińskiego król udaje się w przyszłym tygodniu do Brześcia Kuj., a stamtąd do Prus	138
130.	B. Poznań, 5 X 1494	
	Ambroży Pampowski, kasztelan rozpierski, donosi gdańszczanom, że skargi ich na starostę malborskiego Zbigniewa Tęczyńskiego oraz Jana Ferbera na lubeczan, król zamierza załatwić po swoim przyjeździe do Prus, który wkrótce nastąpi	139
131.	C. Toruń, 13 X 1494	
	Torunianie donoszą gdańszczanom, że przybycie króla Jana Olbrachta do Torunia jest spodziewane w najbliższych tygodniach. Proszą, aby wybrano posłów, którzy udadzą się na powitanie króla; należy też zawiadomić Mikołaja Wulkowskiego, wojewodę pomorskiego	139
132.	D. Kowal, 16 X 1494	
	Jan Olbracht donosi torunianom, że przybędzie 30 X 1494 do Torunia i poleca przygotować mieszkania i przyjęcie (reg.) . . .	140

133. E. Toruń, 18 X 1494 str.
Torunianie przesyłają gdańszczanom odpis pisma Jana Olbrachta —
nr 132 i proszą o natychmiastowe wysłanie posłów do Torunia
(reg.) 141
134. F. Sztum, 18 X 1494
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, donosi gdańszczanom, że
w odpowiedzi na prośbę stanów Prus Królewskich o zaprzestanie
wybijania monety w. mistrz domaga się zjazdu przedstawicieli obu
części Prus względnie wspólnej narady mincerzy 141
135. G. Brześć Kuj., 22 X 1494
Jan Olbracht zawiadamia torunian, że przyjazd jego do Torunia
opóźni się o kilka dni i nastąpi w dniu 31 X 1494 r. 142
136. H. Grudziądz, 24 X 1494
Henryk Falke, Henryk von Suchten i Jerzy Mant, posłowie gdańscy,
donoszą radzie miasta Gdańska, że przedstawiciele stanów i War-
mii są w drodze do Torunia; przesyłają kopię listu króla —
nr 135 (reg.) 142
137. I. Toruń, 27 X 1494
Ci sami przesyłają radzie miasta Gdańska wykaz (niezachowany)
członków dworu króla Jana Olbrachta, dla których w To-
runiu zamówiono kwatery i donoszą o rozmowach z Mikołajem
Bażyńskim, wojewodą malborskim, w pewnej tajemniczej sprawie 143
138. J. Gdańsk, 27 X 1494
Rada miasta Gdańska przesyła Henrykowi Falke, Henrykowi von
Suchten i Jerzemu Mantowi, swoim posłom w Toruniu, kopię listu
Ambrożego Pampowskiego, skierowanego do Grzegorza Grewe, pro-
boszcza i oficjała gdańskiego. Prosi, aby wyrazić Pampowskiemu
wdzięczność za przysługi oddane radzie u króla i uzyskać wytłu-
maczenie niejasnego sformułowania w jego liście. List do Jana
Wulkowskiego, otrzymany równocześnie, przesłali adresatowi 143
139. K. Toruń, 31 X 1494
Henryk Falke, Henryk von Suchten i Jerzy Mant, posłowie gdańscy,
donoszą radzie miasta Gdańska o przybyciu do Torunia Jana Ol-
brachta z licznym dworem oraz o życzliwym przyjęciu przez króla
witających go przedstawicieli stanów pruskich. Nie stwierdzili ni-
czego, co by potwierdzało pogłoski o agresywnych planach króla
wobec Prus 145
140. L. Gdańsk, 31 X 1494
Rada miasta Gdańska prosi wyżej wymienionych posłów w Toruniu
o zakupienie tam 40—50 łasztów owsa, którego brak odczuwa się
na miejscu (reg.) 146
141. M. około XI 1494
Rota przysięgi członków rady pruskiej, złożonej Janowi Olbrach-
towi 146

XXX

142. N. Gdańsk, 25 XI 1494 str.
Rada miasta Gdańska ostrzega swoich posłów w Toruniu, że Grzegorz Materna, przebywający koło Kiszewy, gotuje się do napaści na nich w drodze powrotnej; radzi, aby posłowie nie wracali przez Pomorze (reg.) 147
143. O. Toruń, 29 XI 1494
Jan Olbracht potwierdza wszystkie przywileje stanów Prus Królewskich (reg.) 147
144. P. Tczew, 21 XII 1494
Mikołaj Wulkowski, wojewoda pomorski, donosi gdańszczanom, że przedłużenie ważności jego kwitancji przez Jana Olbrachta w Toruniu nie nastąpiło dotąd tylko z powodu nieobecności notariusza Macieja Drzewickiego; prosi o rezerwowanie pieniędzy (reg.) . 147
- 145.* Q. Elbląg, 23 XII 1494
Andrzej z Boroszewa prosi Henryka Falke, burmistrza gdańskiego, o wypłacenie kwitancji, którą otrzymał od Ambrożego Pampowskiego, a opiewającej na 60 guldenów (reg.) 148
146. R. Elbląg, 24 XII 1494
Jan Olbracht nakazuje mandatem gdańszczanom, aby uwięzili kleryka Bernarda Sculteti, który usiłuje naruszyć prawo królewskiego patronatu kościoła N. M. Panny w Gdańsku 148
147. S. Elbląg, 29 XII 1494
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, donosi Henrykowi Falke, burmistrzowi gdańskiemu, ile żywności dostarcza miasto Elbląg przebywającemu tam królowi Janowi Olbrachtowi i jego otoczeniu. Podaje też, jakie są zwyczaje królewskie i zawiadania o bliskiej podróży króla do Gdańska 149
148. T. Gdańsk, koniec 1494 r.
Grawamina rady gdańskiej, przedłożone królowi Janowi Olbrachtowi. Dotyczą one wolności kantoru w Kownie, składu miasta Torunia i nominacji przez papieża wbrew woli króla proboszcza N. M. Panny w Gdańsku w osobie Bernarda Sculteti 150
149. U. Malbork, 3 I 1495
Jan Olbracht wzywa Łukasza Watzenrodego, biskupa warmińskiego, aby przesłał mu lub dostarczył osobiście zebrane pieniądze podatkowe; przyjazd biskupa jest pożądaný (reg.) 152
150. V. Malbork, 3 I 1495
Tenże wzywa Łukasza Watzenrodego, biskupa warmińskiego, aby przybył do niego i służył swoją radą (reg.) 152
151. W. Sztum, 4 I 1495
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, do gdańszczan w sprawie interwencji dotyczącej miasta Tczewa u Mikołaja Wulkowskiego, wojewody pomorskiego, i u Łukasza Watzenrodego, biskupa warmińskiego oraz interwencji u króla w sprawie kantoru w Kownie (reg.) 152

152. X. Malbork, 9 I 1495 str.
Jan Olbracht upoważnia Andrzeja z Boroszewa, podkomorzego malborskiego, i Stanisława z Malina, prepozyta sieradzkiego, do rokowań z gdańszczanami (reg.) 153
153. Y. Malbork, 10 I 1495
Tenże upoważnia Wacława Jasińskiego, swego pisarza, do odbioru pieniędzy z dochodów królewskich z Gdańska (reg.) 153
154. Z. Malbork, 11 I 1495
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, donosi gdańszczanom o odjeździe posła litewskiego oraz o poselstwie Andrzeja z Boroszewa do Gdańska (reg.) 153
155. AI. Malbork, 16 I 1495
Jerzy Bock i Herman German, posłowie gdańscy, donoszą radzie miasta Gdańska, że z powodu panującej zarazy Jan Olbracht nie przybędzie do miasta. Mimo oporu posłów przeciw wysłaniu samych tylko przedstawicieli króla do Gdańska dla odebrania przysięgi wierności, przedstawiciele Prus i Korony uzgodnili, że w tym celu udadzą się tam Ambroży Pampowski i Mikołaj Bażyński 154
- 156.* BI. Toruń, 16 I 1495
Torunianie do gdańszczan w sprawie zakazu wywozu owsa Jana Crawsen z Torunia (reg.) 155
157. CI. Malbork, 18 I 1495
Jan Olbracht upoważnia Ambrożego Pampowskiego, wojewodę sieradzkiego i Mikołaja Bażyńskiego, wojewodę malborskiego, do załatwienia spraw króla i Rzeczypospolitej z radą i gminem miasta Gdańska (reg.) 156
158. DI. Toruń, 14 II 1495
Mandat Jana Olbrachta do gdańszczan z oznajmieniem, że król zamierza wykupić z ich rąk Puck, Hel i inne dzierżone przez nich dobra. Król wzywa ich, aby w ciągu dwóch tygodni stawili się w Toruniu z odpowiednimi zapisami w celu odebrania należnych im sum pieniężnych 156
159. EI. Toruń, 15 II 1495
Jan Olbracht potwierdza wszystkie przywileje miasta Gdańska 157
160. FI. Malbork, 20 II 1495
Piotr Szorc z Obrębu, starosta kiszewski i Krystyn z Wieruchowa, burgrabia malborski, wzywają w imieniu Jana Olbrachta radę miasta Gdańska, aby obywatelom gdańskim, posiadającym zapisy królewskie na wsie położone na Wielkich i Małych Żuławach, poleciła przedłożyć je 1 III 1495 królowi w Toruniu 158
161. GI. Toruń, 20 II 1495
Jan Olbracht potwierdza obowiązki i robocizny mieszkańców wsi Tralewo (Wielkie Żuławy) do chwili swego ponownego przybycia do Prus; zleca Zbigniewowi Tęczyńskiemu, staroście malborskiemu, zachować ich uprawnienia 159

XXXII

162. HI. Gdańsk, 20 II 1495 str.
Rada miasta Gdańska poleca Henrykowi Falke, Reinholdowi Kerckhordenowi i Maciejowi Zimmermannowi, swoim posłom w Toruniu, aby obstawali u króla za pozostawieniem Helu dla Gdańska tytułem częściowego odszkodowania za odstąpioną Zakonowi część Mierzei Wiślanej i świadczenia miasta w okresie wojny trzynastoletniej dla Kazimierza Jagiellończyka. Należy też dążyć do pozostawienia Pucka Gdańskowi, aby uniknąć scysji z jego ewentualnymi dzierżawcami na punkcie prawa nadbrzeżnego, które król nadał miastu. Odnośnie wybijania monety rada jest zdania, że należy to uzgodnić z w. mistrzem i innymi, aby uniknąć dalszej deprecjacji pieniądza 160
163. II. Gdańsk, 9 III 1495
Ta sama przypomina Henrykowi Falke i Maciejowi Zimmermannowi, swoim posłom w Toruniu, o zjeździe Hanzy w dniu 1 V 1495 w Lubece i prosi, aby uzyskali zezwolenie u króla na jego obesłanie. Królowi należy przedstawić ważność tego zjazdu Hanzy, który w szczególności ma obradować nad sprawą słabości kantorów, zwłaszcza zaś kantoru w Nowogrodzie. Posłowie mogą naradzić się z przedstawicielami Elbląga i Torunia, pod warunkiem, że ci ostatni nie wykorzystają tego dla walki o cło funtowe. Należy też uzyskać aprobatę króla na obesłanie zjazdu Hanzy z miastami angielskimi, który jest planowany na dzień 1 VI 1495. W powyższych sprawach mają się posłowie naradzić z Tidemannem Giese 161
164. JI. Toruń, 16 III 1495
Jan Olbracht poleca radzie gdańskiej wypłacić kwitancje Reinholda Feldsteta, wystawione przez ojca króla (reg.) 163
165. KI. Gdańsk, 22 III 1495
Jerzy Bock i Henryk von Suchten, rajcy gdańscy, wyjaśniają Henrykowi Falke i Maciejowi Zimmermannowi, posłom rady gdańskiej w Toruniu, że oskarżenia Jana Wulkowskiego i Pawła z Kacka, nadzorców lasów królewskich w Prusach, składane na nich obu przed królem o wyrządzanie szkód w lasach królewskich w okolicy Kielnia względnie pobicie karczmarza w Chylonii, są bezpodstawne 163
166. LI. Toruń, 23 III 1495
Henryk Falke i Maciej Zimmermann, posłowie gdańscy, donoszą radzie miasta Gdańska, że stany dla zapewnienia królowi większych dochodów z Prus, za radą elblązan i torunian zaprojektowały przywrócenie cła funtowego w porcie gdańskim. Biskup warmiński Łukasz Watzenrode i Mikołaj Bażyński usiłowali w czasie osobnej rozmowy przełamać opór posłów gdańskich, którzy powołali się na fakt, że cło funtowe było jedną z przyczyn wojny trzynastoletniej, a ponowne wprowadzenie jego wyrze dla Gdańska ujemne następstwa handlowe. Mimo ostrej polemiki z biskupem warmińskim nie doszli do żadnego porozumienia ze stanami i proszą o przysłanie dalszych instrukcji oraz przedstawiciela rady 164

167. MI. Toruń, 25 III 1495 str.
Jan Olbracht poleca gdańszczanom oddać Leonardowi Dąbrowskiemu łakę Virthle, należącą uprzednio do zamku gdańskiego, a użytkowaną przez mieszkańców wsi miejskich Rokitnica i Roszkowo (reg.) 167
168. NI. Toruń, 25 III 1495
Jan Olbracht kwituje Zbigniewa Tęczyńskiego z odbioru sum otrzymanych ze starostwa malborskiego za lata 1485—1494 168
169. OI. Darłowo, 26 III 1495
Bogusław X, książę pomorski, oświadcza gdańszczanom, że nie może załatwić ich prośby o wystawienie glejtu dla przedstawicieli Gdańska, Torunia i Elbląga, udających się na zjazd Hanzy do Lubeki na dzień 1 V 1495, zanim nie porozumie się ze swoimi radcami 169
170. PI. Gdańsk, 26 III 1495
Rada miasta Gdańska poleca Henrykowi Falke i Maciejowi Zimmermannowi, swoim posłom w Toruniu, aby broniąc przywilejów miasta przed ostrymi atakami stanów pruskich, próbującymi wprowadzić cło funtowe, szukali oparcia u panów koronnych. Posłowie mają również ostro monitować przedstawicieli stanów o ich długi zaciągnięte u Gdańska, a także miasto Elbląg o prom posiadany wbrew przywilejom całego kraju, jak również o szkody, wyrządzane w królewskich dobrach Szkarpawy. Dalsi przedstawiciele rady przybędą po wyborze członków rady, który ma nastąpić dnia 31 III 1495 170
171. QI. Toruń, 26 III 1495
Henryk Falke i Maciej Zimmermann, posłowie gdańscy, donoszą radzie miasta Gdańska, że sprawę zjazdu Hanzy w Lubecie oraz Alberta Bischofa przedstawia w odpowiednim czasie królowi. Projekt stanów, które zamierzają przywrócić cło funtowe w Gdańsku, napotkał na zdecydowany sprzeciw posłów i wywołał rozdzwiek ze stanami. Sprawa oprze się o króla 171
172. RI. Gdańsk, 27 III 1495
Rada miasta Gdańska odpowiada burmistrzowi Henrykowi Falke i rajcy Maciejowi Zimmermannowi, posłom rady w Toruniu, aby [nie zgadzając się na ponowne wprowadzenie cła funtowego] złożyli królowi obietnicę współudziału Gdańska w powszechnym podatku, gdyby został uchwalony przez stany. Należy sprawdzić, czy akcyza, pobierana uprzednio na Warmii dla dobra króla, została wpłacona w całości do skarbu królewskiego 172
173. SI. Gdańsk, 27 III 1495
Rada miasta Gdańska przesyła swoim wysłannikom Henrykowi Falke i Maciejowi Zimmermannowi 4 jesiotry przeznaczone dla Jana Olbrachta, królewicza Zygmunta i samych posłów (reg.) 173
174. TI. Toruń, 27 III 1495
Henryk Falke i Maciej Zimmermann, posłowie gdańscy, donoszą radzie miasta Gdańska o rokowaniach ze stanami, które zamie-

XXXIV

- rzają wprowadzić cło funtowe w Gdańsku na rzecz króla. Posłowie opierają się temu projektowi, jako naruszającemu przywileje Prus i Gdańska. Na audyencji członków rady pruskiej u króla wyjaśnili przyczyny swego opozycyjnego stanowiska, prosząc o odroczenie decyzji. Przywileje gdańskie są przedmiotem ostrych ataków ze strony przedstawicieli stanów str. 174
175. UI. Gdańsk, 30 III 1495
Rada miasta Gdańska podaje Henrykowi Falke i Maciejowi Zimmermannowi, swoim posłom w Toruniu, treść pisma Andrzeja Górskiego, starosty człuchowskiego, ostrzegającego torunian przed planowanymi zamachami Grzegorza Materny na gdańszczan. Prosi o przedstawienie sprawy królowi, który powinien zapewnić bezpieczeństwo dróg w Prusach 176
176. VI. Toruń, 30 III 1495
Henryk Falke i Maciej Zimmermann, posłowie gdańscy, donoszą radzie miasta Gdańska, że stany pruskie przyrzekły królowi wprowadzić na jego rzecz cło funtowe w Gdańsku. Posłowie domagają się odroczenia tej decyzji, sprzecznej z przywilejami gdańskimi. Po dłuższych staraniach uzyskali audiencję u króla, który zamierza się naradzić ze stanami 177
177. WI. Toruń, 5 IV 1495
Ci sami donoszą radzie miasta Gdańska o naradach odbywanych przez stany z wyłączeniem przedstawicieli Gdańska w sprawie wprowadzenia cła funtowego w porcie gdańskim. Przedłożyli królowi prośbę rady, aby nie nakładał na miasto nowych opłat, sprzecznych z przywilejami nadanymi przez jego ojca Kazimierza Jagiellończyka względnie odłożył decyzję do chwili przybycia do Gdańska. Zwrócili się także do króla w sprawie projektowanego zjazdu Hanzy w Lubece dotyczącego zagrożenia kupców przez w. księcia moskiewskiego Iwana III. Odpowiedzi dotąd nie otrzymali. Nakłaniają radę, aby przysłała do Torunia nowych przedstawicieli dla prowadzenia rokowań i nie powiadamiała gminu o przebiegu sprawy . . . 179
178. XI. Toruń, 7 IV 1495
Ci sami donoszą radzie miasta Gdańska, że biskup warmiński Łukasz Watzenrode w imieniu króla oświadczył im, że w sprawie rokowań o nałożenie cła funtowego w Gdańsku król zamierza porozumieć się z samą radą. Nie dowiedzieli się, kiedy i w jakiej formie to nastąpi; boją się niełaski króla 182
179. YI. Gdańsk, 8 IV 1495
Rada miasta Gdańska wyraża Henrykowi Falke i Maciejowi Zimmermannowi, swoim posłom w Toruniu, głębokie niezadowolenie z powodu wykluczenia jej przedstawicieli z obrad stanów dotyczących przywrócenia cła funtowego w Gdańsku. Posłowie mają to wyrazić zwłaszcza wobec biskupa warmińskiego Łukasza Watzenrodego, który zawdzięcza radzie otrzymane ongiś poparcie. Dodatkowi posłowie rady nie zostali wysłani do Torunia z powodu okresu świątecznego. Sprawa cła funtowego przedostała się już

- częściowo do wiadomości obywateli gdańskich, którzy wyrażają str.
 jawny sprzeciw. Rada zamierza na wszelki wypadek zakazać wywozu
 zboża i uregulować sprzedaż soli. Prosi o odesłanie swego sekre-
 tarzta mistrza Piotra Butenholl, który ma zaznajomić Jana Ferbera
 i Antoniego Bokelmana, delegowanych na zjazd Hanzy do Lubeki
 na 1 V 1495, z całością spraw angielskich 183
180. ZI. Toruń, 9 IV 1495
 Henryk Falke i Maciej Zimmermann, posłowie gdańscy, donoszą
 radzie miasta Gdańska, że stany pruskie będą usiłowały wpłynąć
 na króla, aby ograniczył swobody kupców ruskich w Koronie, wpro-
 wadził opłaty celne na drogach wiodących do miast śląskich, nie-
 mieckich i Królewca, względnie zaprowadził wolność dróg z Litwy
 w tym celu, aby skoncentrować większość obrotów towarowych
 w Gdańsku, który nie ucierpi wówczas przez wprowadzenie cła
 funtowego 186
181. AII. Toruń, 9 IV 1495
 Jan Olbracht zezwala radzie gdańskiej na wykup wioski Żelistrzewo
 z rąk Pawła z Kacka, sędziego gdańskiego, po zapłaceniu mu sumy
 zastawnej 187
182. BII. Malbork, 15 IV 1495
 Piotr Szorc z Obrębu, starosta kiszewski, odpowiada [matce Grze-
 gorza Materny?], że doradzał jej synowi udać się ze swoimi spra-
 wami do króla, u którego są obecnie posłowie gdańscy; syn pro-
 pozycję tę odrzucił (reg.) 187
183. CII. Gdańsk, 18 IV 1495
 Rada miasta Gdańska donosi burmistrzowi Henrykowi Falke i rajcy
 Maciejowi Zimmermannowi, swoim posłom w Toruniu, że posta-
 nowiła wysłać dalszych przedstawicieli dla rokowań z królem
 i zapytuje, czy nie byłoby pożądanym przedstawić całość sprawy
 ławnikom i gminowi i z ich grona wybrać dalszych delegatów.
 Należy zawiadomić Toruń i Elbląg, że zjazd Hanzy nie odbędzie się
 w Lubecie dnia 1 V 1495 188
184. DII. Toruń, 23 V 1495
 Henryk Falke i Maciej Zimmermann, posłowie gdańscy, donoszą
 radzie miasta Gdańska o bezowocnych rokowaniach prowadzonych
 przez nich z udziałem Jerzego Bocka i Jerzego Manta, dodatko-
 wych wysłanników rady, z przedstawicielem króla Filipem Kalli-
 machem, w sprawie przywrócenia cła funtowego w Gdańsku. Po
 odjeździe Bocka i Manta posłowie w obawie, aby Gdańsk nie
 popadł w niełaszkę u króla, zaaprobowali projekt uchwalenia po-
 datku na powszechnym zjeździe stanów. Król wysłał gońców
 z listami do księcia pomorskiego Bogusława X i margrabiego
 brandenburskiego 189
185. EII. Toruń, 29 V 1495
 Jan Olbracht nakazuje starostom malborskim i miastu Elblągowi,
 aby zgodnie z dawnym obyczajem nie zakładali sieci i innych
 zapór na środku rzek wpływających z jeziora Drużno 192

XXXVI

186.	FII. Prabuty, 2 VI 1495	str.
	Michał von Sonnenberg, burgrabia prabucki, odpowiada gdańszczanom, że nie może im dopomóc w schwytaniu Grzegorza Materny, ponieważ zmienił on ostatnio miejsce swego pobytu (reg.) . . .	192
187.	GII. Grudziądz, 8 VI 1495	
	Paweł Sokołowski, starosta grudziądzki, odpowiada gdańszczanom, że wiadomość o pobycie Grzegorza Materny na terenie starostwa grudziądzkiego jest fałszywa; zapewnia o swej przyjaźni dla miasta i chęci udzielenia pomocy (reg.)	193
X. Sprawy wewnętrzne Prus Królewskich na przełomie 1495—1496 r.		
188.	A. Starogród, 26 VI 1495	
	Mikołaj Wulkowski, wojewoda pomorski, odpowiada gdańszczanom, że sprawą chorego umysłowo Sebastiana Legendorfa, starosty gniewskiego, winni się zająć jego bliscy krewni; kwestii utrzymania zamku gniewskiego nie mogą rozpatrywać bez wiedzy Mikołaja Bażyńskiego, którego król ustanowił jako „houpt” w Prusach (reg.)	194
189.	B. Malbork, 28 VI 1495	
	Piotr Szorc z Obrębu, starosta kiszewski, do gdańszczan w sprawie gróźb niektórych ich obywateli wobec starosty, jego syna i karczmarza (reg.)	194
190.	C. Darłowo, 6 VII 1495	
	Bogusław X, książę pomorski, donosi gdańszczanom, że nie wiadomo mu o pobycie Grzegorza Materny w okręgu bytowskim. Nie będzie popierał wrogów Gdańska na swoich ziemiach. Jeżeli otrzyma nazwiska swoich poddanych, którzy wspierają Maternę, gotów jest ich ukarać.	195
191.	D. Toruń, 6 VII 1495	
	Benedykt Ziegeler donosi radzie miasta Gdańska, że król Jan Olbracht po chorobie przebywa w puszczy koło Łęczycy z braćmi Zygmuntem i Fryderykiem oraz Filipem Kallimachem. Henryk Falke nie chciał zdać mu w Chełmnie relacji z ostatnich wydarzeń, odkładając to do referowania samej radzie. Falke powinien szybko powrócić do Gdańska z powodu zarazy, która szerzy się także w Chełmnie. Informuje radę o podróży włodarza biskupiego z Subków	196
192.	E. Zajączkowo, 13 VII 1495	
	Karol vom Felde, wojewoda chełmiński, prosi gdańszczan o przyjęcie kwitancji, otrzymanej od króla i powołuje się na usługi, świadczone im dla zwalczania Materny (reg.)	197
193.	F. Sztum, 17 VII 1495	
	Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, donosi Łukaszowi Watzenrodemu, biskupowi warmińskiemu, o wysłaniu swego posłańca do króla oraz o akcji wykupu zamku radzyńskiego z rąk Hektora	

- Machwica, Ludwika Mortęskiego i innych na rzecz kasztelana chełmińskiego Jana Dąbrowskiego. Dotychczasowi tenutariusze zamku radzyńskiego proszą biskupa o interwencję u Jana Olbrachta; zwłaszcza proszą o prawo zebrania plonów, które Dąbrowski pragnie zabrać wbrew dawnym zwyczajom. Folwarki uprawiane były nie przy pomocy pracy pańszczyźnianej, jak w Koronie, ale na koszt własny posiadaczy. Zaraza, która pochłonęła wiele ofiar w Malborku i na Żuławach, już wygasa. Zakon oskarżył biskupa u Jana Olbrachta 198
194. G. Malbork, 17 VII 1495
Piotr Szorc z Obrębu i pozostali namiestnicy zamku malborskiego, odpowiadają gdańszczanom, że obywatele ich, uwięzieni za wyrządzanie szkód na przedzamczu w Malborku, muszą odpowiadać na miejscu przestępstwa (reg.) 200
195. H. Rawa, 22 VII 1495
Zbigniew Tęczyński, starosta malborski, oznajmia gdańszczanom, że nie może uwolnić mieszczan gdańskich, uwięzionych przez wójta malborskiego za wykroczenia wobec strażników zamkowych, gdyż sprawa oparła się o króla, który zastrzegł dla siebie jej rozstrzygnięcie 200
196. I. Rawa, 28 VII 1495
Jan Olbracht donosi gdańszczanom, że zgodnie z ich życzeniem polecił staroście malborskiemu Zbigniewowi Tęczyńskiemu, aby wypuścił mieszczan gdańskich, uwięzionych na zamku malborskim. W sprawie Materny wydał uniwersał, który pomoże im unieszkodliwić wroga 201
197. J. Rawa, 29 VII 1495
Zbigniew Tęczyński, starosta malborski, donosi gdańszczanom, że król polecił uwolnić obywateli gdańskich, osadzonych w więzieniu malborskim, przy czym ranni mają otrzymać odszkodowanie. Tłumaczy, że gdyby był obecny, sprawa przybrałaby inny obrót 201
198. K. Sztum, 5 VIII 1495
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, odpowiada Mateuszowi Schoewnemannowi w Gdańsku, że spór jego z mieszkańcami Malborka nie może zostać rozstrzygnięty z powodu szalejącej zarazy, która uniemożliwia zwołanie zjazdu i załatwienie spraw publicznych; gdy sytuacja polepszy się, wojewoda natychmiast zwoła zjazd stanów z udziałem Łukasza Watzenrodego, biskupa warmińskiego (reg.) 202
199. L. Człuchów, 8 VIII 1495
Andrzej Górski, starosta człuchowski, donosi gdańszczanom, że prośbę ich o schwytanie Grzegorza Materny spełniłby chętnie, jednak znajduje się on obecnie w miastach Nowej Marchii za giejtem, wystawionym przez margrabiego brandenburskiego. Proponuje, aby gdańszczanie wykupili zamek człuchowski dla skutecznego zwalczania swoich nieprzyjaciół 203

XXXVIII

200.	M. Kętrzyn, 9 VIII 1495	str.
	Paweł Watt, kanclerz w. mistrza, do Łukasza Watzenrodego, biskupa warmińskiego w sprawach uprzednio ustnie omawianych, jak: długu krzyżackiego u kapituły w Agen, przywilejów krzyżackich i komtura ostródzkiego; zapowiada omówienie dalszych spraw po przyjeździe (reg.)	204
201.	N. Wormacja, 17 VIII 1495	
	Maksymilian I, król rzymski, wzywa torunian, aby zgodnie z uchwałą sejmiku Rzeszy w Wormacji udzielili pomocy Zakonowi Niemieckiemu w Inflantach w jego walce z w. księciem moskiewskim Iwanem III (reg.)	204
202.	O. Tczew, 23 VIII 1495	
	Mikołaj Wulkowski, wojewoda pomorski i Andrzej z Boroszewa, podkomorzy malborski, zapytują gdańszczan o radę, w jaki sposób — zgodnie z królewskim poleceniem o odebraniu przysięgi od ziem i miast pomorskich — mają zażądać złożenia przysięgi wierności dla króla przez okręgi Lęborka i Bytowa	205
203.	P. S. I., [przed 24 VIII 1495]	
	Filip Piękny, książę burgundzki, przedstawia Janowi Olbrachtowi przebieg kilkuletniego sporu swoich poddanych z Holandii, Zelandii i Fryzji z miastem Gdańskiem. Król winien wpłynąć na Gdańsk, aby przyjął proponowane załatwienie sporu	206
204.	Q. S. I., [przed 24 VIII 1495]	
	Jan Olbracht odpowiada Filipowi Pięknemu, księciu burgundzkiemu, że w sprawie rozstrzygnięcia sporu jego poddanych holenderskich z gdańszczanami polecił im, by przesłali księciu wyjaśnienie swojego stanowiska	207
205.	R. Radom, 24 VIII 1495	
	Tenże przesyła gdańszczanom kopię odpowiedzi księcia Filipa Pięknego — nr 203 oraz kopię własnej odpowiedzi — nr 204 z wezwaniem o przesłanie własnych propozycji (reg.)	208
206.	S. Tczew, 24 VIII 1495	
	Mikołaj Wulkowski, wojewoda pomorski, domaga się od gdańszczan wypłaty kwitancji na 30 florenów węg., otrzymanej od króla, gdy wydał mu polecenie, aby odbierał przysięgę wierności od mieszkańców Pomorza; prosi też o wypłatę przesłanych dawniej kwitancji, odnowionych przez Jana Olbrachta (reg.)	208
207.	T. Człuchów, 26 VIII 1495	
	Andrzej Górski, starosta człuchowski i chojnicki, odpowiada gdańszczanom, że poświęcił wiele wysiłku w sprawie wspólnego wroga — Grzegorza Materny, który obecnie ma przebywać za morzem (reg.)	209
208.	U. Rajkowy, 27 VIII 1495	
	Andrzej z Boroszewa, starosta skarszewski, odpowiada gdańszczanom, że musi odroczyć rozmowy z opatem oliwskim w sprawie wioski Żelistrzewo. Zmuszony jest udać się do króla z powodu zagrożenia jego dóbr przez Krokowskiego	209

209. V. Sztum, 31 VIII 1495 str.
 Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, donosi gdańszczanom, że z polecenia króla ma ogłosić chłopom żuławskim, aby nie uiszczali żadnych świadczeń na zamek malborski. Namiestnikom na zamku malborskim nie wolno wywozić stamtąd zboża lub żywności. Wojewoda prosi gdańszczan o pomoc, aby móc przeciwdziałać ewentualnym wykroczeniom namiestników przeciw temu zakazowi . . . 210
210. W. Sztum, 3 IX 1495
 Tenże donosi gdańszczanom, że król nakazał mieszkańcom Żuław, aby nie uiszczali chwilowo żadnych opłat na zamek malborski a namiestnicy zamku nie wywozili stamtąd niczego. Mimo tego zakazu, ogłoszonego im przez Bażyńskiego, namiestnicy wysłali ostatnio statek wiślany z żywnością i innymi rzeczami. Wojewoda prosi o wysłanie uzbrojonej łodzi dla zatrzymania statku wiślanego i odstawienia go do Malborka 211
211. X. Lublin, 20 IX 1495
 Mandat Jana Olbrachta do rady miasta Gdańska, w którym król zabrania udzielać poparcia przeciwnikom Grzegorza Grewego, proboszcza przy kościele N. M. Panny, mianowanego przez króla, a zwalczanego przez Bernarda Sculteti 212
212. Y. Lublin, 7 XI 1495
 Tenże donosi gdańszczanom, że mają się wstrzymać z wykupem pewnej wsi do chwili uzyskania dalszej decyzji króla. Wzywa ich, aby nie wspierali przeciwników proboszcza kościoła N. M. Panny, Grzegorza Grewego. Spodziewa się szybkiego powrotu z Rzymu swego posła i pomyślnego rozstrzygnięcia sporu 213
213. Z. Lublin, 8 XI 1495
 Filip Kallimach donosi gdańszczanom o wyniku swoich interwencji u króla. Interweniował zgodnie z ich życzeniem w sprawie wykupu wsi i sporu o obsadę parafii N. M. Panny w Gdańsku. Radzi, aby w sporze o obsadę parafii starali się uszanować prawo i wolę króla 213
214. AI. Tczew, 15 XI 1495
 Mikołaj Wulkowski, wojewoda pomorski, wzywa gdańszczan do przysłania dwóch rajców do Tczewa na dzień 19 XI 1495, aby zgodnie z poleceniem Jana Olbrachta wspólnie odebrać przysięgę wierności dla króla od tego miasta. 214
215. BI. Gdańsk, 20 XI 1495
 Rada miasta Gdańska odpowiada królowi rzymskiemu Maksymilianowi I, że bez wiedzy i woli zwierzchnika — króla polskiego nie wolno jej dawać sum podatkowych, postulowanych przez Maksymiliana 215
216. CI. Gdańsk, 20 XI 1495
 Rada miasta Gdańska przesyła królowi Janowi Olbrachtowi kopię odpowiedzi, przesłanej królowi rzymskiemu Maksymilianowi I — nr 215, z prośbą o obronę przed jego żądaniem podatkowymi . . . 215

XL

217.	DI. Sztum, 21 XI 1495	str.
	Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, oświadcza gdańszczanom, że nie będzie występował przeciw Ebertowi Ferberowi, który zgodnie z decyzją królewską ma chwilowo pozostać w posiadaniu wioski Grębliny; zwróci się w tej sprawie do Andrzeja z Boroszewa, podkomorzego malborskiego (reg.)	216
218.	EI. Sztum, 30 XI 1495	
	Tenże donosi gdańszczanom, że starosta malborski Zbigniew Tęczyński, który do dnia 25 XII 1495 opuszcza zamek malborski, uwięził „deichgrafa” Wielkich Żuław, aby wbrew zakazowi króla zmusić chłopów żuławskich do zapłacenia mu czynszu przypadającego na 25 grudnia. Wzywa do wysłania posłów na dzień 7 XII 1495 do Malborka, aby naradzić się, w jaki sposób przeciwdziałać samowoli starosty	216
219.	FI. Gdańsk, przed 6 XII 1495	
	Gdańszczanie proszą króla polskiego Jana Olbrachta jako swego jedynego zwierzchnika i sędziego o wzięcie w obronę przed pozwami na sąd cesarski, które ponownie otrzymali	217
220.	GI. Sandomierz, 6 XII 1495	
	Jan Olbracht wyraża gdańszczanom swoje zdziwienie z powodu żądań króla rzymskiego Maksymiliana I i elektorów, aby Gdańsk poddał się ich orzeczeniom. Domaga się podania powodu tych żądań i spodziewa się, że w odpowiedzi dla króla rzymskiego podkreślą swoją wierność dla króla polskiego	218
221.	HII. Grudziądz, 7 XII 1495	
	Paweł Sokołowski, starosta grudziądzki, obiecuje gdańszczanom wszelką pomoc dla schwytania Materny (reg.)	219
222.	II. Malbork, 17 XII 1495	
	Zbigniew Tęczyński, starosta malborski, wyjaśnia gdańszczanom, że w okresie 10-letniego zarządzania zamkiem malborskim i należącymi do niego posiadłościami na Żuławach troszczył się stale o zabezpieczenie dochodów królewskich. Odrzuca więc interwencję ich w sprawie przysiężnych na Wielkich Żuławach, wobec których wykonywał przysługujące mu uprawnienia. Skargi przysiężnych z Żuław Gdańskich stale odrzucał, nie mieszając się do kompetencji gdańskiej rady	219
223.	JII. Skarszewy, 22 XII 1495	
	Andrzej z Boroszewa, podkomorzy malborski, radzi gdańszczanom, aby w sprawie wykupu wioski Żelistrzewo zwrócili się do opata pelplińskiego [sic] i przedłożyli mu pismo królewskie, zezwalające na wykup tej wioski tylko wspólnie z okręgiem (sc. starostwem) puckim (reg.)	221
224.	KI. Oliwa, po 22 XII 1495	
	Michał, opat oliwski i Andrzej z Boroszewa, podkomorzy malborski, z polecenia króla oznajmiają wszystkim mieszkańcom wsi Żelistrzewo w okręgu puckim, że posiadaczem wsi jest rada miasta Gdańska, która wykupiła ją za zezwoleniem królewskim z rąk Pawła z Kacka, sędziego gdańskiego	221

225. LI. Sandomierz, 23 XII 1495 str.
 Jan Olbracht zapytuje gdańszczan, czy udzielili już odpowiedzi królowi rzymskiemu Maksymilianowi I. Odpowiedź jego winni z kolei przesłać królowi. Interweniował u króla portugalskiego Manuela Wielkiego w sprawie mieszczan gdańskich. Piotrowi Szorcowi, zastępcy starosty malborskiego i staroście kiszewskiemu, oraz staroście człuchowskiemu Andrzejowi Górskiemu zakazał udzielać poparcia Maternie 222
226. MI. Toruń, 29 XII 1495
 Jan Worre donosi radzie miasta Gdańska, że w dniu 23 XII 1495 kapituła chełmińska w Chełmży wybrała jednogłośnie biskupem Alberta Bischofa mimo gróźb niełaski królewskiej, wysuwanych przez odrzuconego kandydata Mikołaja Krapitza. Do Rzymu został już wysłany poseł w celu uzyskania konfirmacji. Worre oddał Filipowi Kallimachowi w Toruniu list od rady i uzyskał zapewnienie, że Krokowski nie uzyska od króla wioski, posiadanej przez gdańszczan. Kallimach udaje się zresztą osobiście do Gdańska dla podjęcia opłaty należnej królowi. Do Torunia przybył Konopacki, wysłany przez króla Jana Olbrachta, przebywającego w Sandomierzu 223
227. NI. S.l. około 1495—6
 Adam von Salen przesyła Janowi Olbrachtowi list „odpowiedni”, ponieważ nie mógł uzyskać poparcia u niego przeciw Zbigniewowi Tęczyńskiemu, staroście malborskiemu 225
228. OI. Toruń, 17 I 1496
 Filip Kallimach radzi gdańszczanom, w jaki sposób kapituła chełmińska może uzyskać przebaczenie króla i jego zgodę na wybór Alberta Bischofa, przez nią dokonany 226
- XI. Zjazd w Elblągu 2 III 1496
229. A. Sandomierz, 18 I 1496
 Jan Olbracht wzywa gdańszczan do wzięcia udziału w powszechnym zjeździe stanów pruskich w Grudziądzu, który polecił zwołać w związku ze zjazdem generalnym w Piotrkowie, mającym się odbyć 13 III 1496 (reg.) 227
- 230.* B. Elbląg, 22 I 1496
 Elblążanie do gdańszczan w sprawie wspólnego składania dochodów z Mierzei Wiślanej przez oba miasta (reg.) 227
- 231.* C. Malbork, 29 I 1496
 Zbigniew Tęczyński, starosta malborski, oznajmia gdańszczanom, że sprawę pieniędzy, które pobrał od Munckenbecka, przedstawi Janowi Olbrachtowi, do którego się właśnie udaje (reg.) 228
232. D. Sztum, 3 II 1496
 Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, donosi Łukaszowi Watzenrodemu, biskupowi warmińskiemu, o wyjeździe z Malborka Zbi-

XLII

- gniewa Tęczyńskiego, starosty malborskiego, który zlekceważył nakaz królewski (przekazujący zarząd zamku Bażyńskiemu). Z polecenia króla zwołuje zjazd stanów do Elbląga na 2 III 1496 i wzywa biskupa, przedstawicieli kapituły i stanów warmińskich do wysłania posłów (reg.) str. 228
233. E. Tczew, 4 II 1496
Mikołaj Wulkowski, wojewoda pomorski, wzywa miasto Hel do wysłania posłów na zjazd stanów, zwołany na życzenie króla przez Mikołaja Bażyńskiego do Elbląga na 2 III 1496 (reg.) . . . 229
- 234.* F. Rzym, 15 II 1496
Mikołaj Krapitz, kapelan, donosi Łukaszowi Watzenrodemu, biskupowi warmińskiemu, o stanie sporu z krzyżakami w Kurii i radzi ustanowić stałego przedstawiciela biskupa w Rzymie. . . 229
235. G. Sztum, 26 II 1496
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, donosi gdańszczanom, że na ich prośbę zjazd stanów, który na życzenie króla miał zwołać do Grudziądza, odbędzie się 2 III 1496 w Elblągu 230
- 236.* H. Raciążek, 1 III 1496
Krzesław Kurozwęcki, biskup włocławski i kanclerz w. koronny, wzywa radę gdańską, aby udzieliła poparcia oficjałowi Grzegorzowi Grewe, mianowanemu przez Jana Olbrachta proboszczem przy kościele N. M. Panny. Grewe jest zwalczany przez niektórych mieszczan, kwestionujących prawo patronatu króla, co budzi jego oburzenie. Biskup zabronił duchownym gdańskim odwołać się do obcych sądów pod groźbą kar synodalnych 231
237. I. Elbląg, 3 III 1496
Stany pruskie, zgromadzone w Elblągu, wzywają gdańszczan do natychmiastowego przysłania swoich przedstawicieli, aby wspólnie rozpatrzyć treść poselstwa, przesłanego przez Jana Olbrachta . . 232
238. J. Gdańsk, po 3 III 1496
Instrukcja dla posłów rady gdańskiej, którzy mają z biskupem włocławskim Krzesławem Kurozwęckim omówić następujące sprawy: składu toruńskiego, zachowania przywilejów miasta, kantoru kowieńskiego, nadużywania klątwy papieskiej przez Bernarda Sculteti, przyczyn nieobesłania ostatniego zjazdu elbląskiego i nadania przez króla biskupstwa chełmińskiego Albertowi Bischofowi . . 233
- XII. Zjazd w Malborku 10 IV 1496
239. A. Sztum, 10 III 1496
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, zapytuje gdańszczan, czy wezmą udział w nowym zjeździe, którego zwołanie w nieobecności ich posłów zostało uchwalone na ostatnim zjeździe w Elblągu. Usprawiedliwienia gdańszczan z powodu niewysłania posłów na ostatni zjazd nie są przekonujące 237

- 240.* B. Elbląg, 18 III 1496 str.
Rada miasta Elbląga potwierdza oświadczenie Jana Tolka, burmistrza elbląskiego, dotyczące dawnych posiadłości kapituły fromborskiej na Mierzei Wiślanej (reg.) 237
241. C. Sztum, 19 III 1496
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, wzywa gdańszczan do wysłania posłów na zjazd stanów w dniu 10 IV 1496 do Malborka, gdzie zgodnie z uchwałą ostatniego zjazdu w Elblągu, będzie omówiona kwestia podatku dla króla 238
242. D. Tczew, 22 III 1496
Mikołaj Wulkowski, wojewoda pomorski, wzywa miasto Hel, aby wysłało posłów z pełnomocnictwami na zjazd stanów w dniu 10 IV 1496 do Malborka, gdzie ma zostać uchwalony podatek dla króla (reg.) 239
243. E. Królewiec, 27 III 1496
Jan von Tieffen, w. mistrz, skarży się Mikołajowi Bażyńskiemu, wojewodzie malborskiemu, na postępowanie gdańszczan, którzy krzywdzą Zakon przy podziale opłat za połów kutlami (reg.) . . . 239
244. F. Sztum, 31 III 1496
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, przesyła gdańszczanom kopię pisma w. mistrza w sprawie kutli — nr 243 i prosi o udzielenie w tej kwestii instrukcji posłom na najbliższy zjazd stanów (reg.) 239
245. G. Piotrków, 9 IV 1496
Jan Olbracht donosi Łukaszowi Watzenrodemu, biskupowi warmińskiemu, że omyłkowo nie wysłał posła na zjazd malborski na dzień 10 IV 1496 i poleca mu sprawy państwa. Donosi o poselstwach w. mistrza w sprawie sporów z poddanymi królewskimi oraz o zamiarze wysłania swoich doradców dla uregulowania tych kwestii po zjeździe malborskim i uzyskaniu informacji od biskupa 240
246. H. Toruń, 11 IV 1496
Torunianie skarżą się gdańszczanom, że obywatele gdańscy dostarczają sukien i futer do Bydgoszczy, oraz zatrzymują się ze statkami na „polskim brzegu” i zawierają tam spółki wbrew dawnym postanowieniom krajowym i hanzeatyckim; prośba o interwencję w tej sprawie 241
247. I. Gdańsk, 11 IV 1496
Rada miasta Gdańska donosi Henrykowi von Suchten i Jerzemu Mantowi, posłom w Malborku, że Herman Overkam z Gdańska złożył skargę o zatrzymanie mu w Toruniu beczki pieprzu. Należy interweniować u posłów toruńskich. W sprawie skargi w. mistrza dotyczącej podziału opłat za połów kutlami, wysyła do posłów Bernarda Ferbera (reg.) 242
248. J. Malbork, 11 IV 1496
Henryk von Suchten i Jerzy Mant, posłowie gdańscy, donoszą radzie miasta Gdańska, że według ugody z Elblągiem i Toruniem, wielkie i małe miasta będą na zjazdach stanów oddawały wspólnie jeden głos; podobnie mogą postąpić przedstawiciele ziem.

XLIV

- Ci ostatni mają instrukcję, aby uchwalić podatek, który nie obciąża kupców, a tylko rolników. Gdyby zaś elblążanie wyrazili gotowość oddania sporu z Gdańskiem o Mierzę Wiślaną dawnym rozjemcom spośród stanów, radzą, aby nie odrzucać tej propozycji str. 242
249. K. Malbork, 13 IV 1496
Ci sami donoszą radzie miasta Gdańska, że w czasie narad stanów nad podatkiem dla króla, Toruń i Elbląg okazały gotowość uchwalenia akcyzy. Jedynie posłowie gdańscy nie posiadali wyraźnych instrukcji, co wywołało niechęć pozostałych przedstawicieli i zastój w obradach. Proszą o spieszne przesłanie instrukcji i radzą, aby zgodzić się na uchwalenie akcyzy od siodła 243
- 250.* L. Piotrków, 23 IV 1496
Jan Olbracht nakazuje radzie gdańskiej, aby stawiała się na wezwanie do Malborka, gdzie będzie osądzona sprawa oskarżenia jej przez Wawrzyńca Herrescha, kupca krakowskiego (reg.) 245
251. M. Elbląg, 28 IV 1496
Elblążanie odpowiadają gdańszczanom, że w kwestii projektowanego zjazdu Hanzy z Anglikami w Antwerpii nie mogą im udzielić żadnej rady. Ponieważ na ostatnim zjeździe stanów w Malborku Henryk Czanow złożył skargę na elblążan o wyrządzenie mu krzywdy w procesie z przeciwnikami, są gotowi wyznaczyć mu ponowny termin na 17 VI 1496, ale zastrzegają się przeciw jego pogrożkom 246
- 252.* N. Piotrków, 2 V 1496
Jan Olbracht poleca gdańszczanom, aby w związku ze sprawą Bernarda Sculteti z Łęborka, który uzyskał w Rzymie godność proboszcza przy kościele N. M. Panny w Gdańsku z pominięciem kandydata króla — Grzegorza Grewego, ogłosili publicznie zakaz ubiegania się o beneficja, pozostające pod patronatem królewskim pod groźbą banicji i konfiskaty dóbr. Należy ukarać zwolenników Scultetiego, zwłaszcza jego brata (reg.) 247
- 253.* O. Kraków, 11 V 1496
Mandat Jana Olbrachta do wszystkich poddanych Królestwa, zabraniający pod groźbą kar udzielania poparcia banicie Grzegorzowi Maternie, mieszczaninowi gdańskiemu (reg.) 248
- 254.* P. Kraków, 12 V 1496
Mandat Jana Olbrachta do Jana Dąbrowskiego, kasztelana chełmińskiego, Teodoryka Serwilli (Survilla), starosty golubskiego i Macieja Konopackiego, chorążego świeckiego, polecający przekazanie torunianom przyznanych im przez króla 2 wsi w starostwie świeckim oraz niektórych opłat z miasta Świecia 248
- 255.* Q. Wołogoszcz, 25 V 1496
Bogusław X, książę pomorski, przyrzeka gdańszczanom, że wystąpi przeciw rozbojom, dokonywanym na kupcach gdańskich przez Maternę na ziemiach Pomorza Zachodniego 249
- 256.* R. Człuchów, 25 V 1496
Zygmunt Chwałkowski, burgrabia człuchowski, do gdańszczan o złych zamiarach Materny (reg.) 249

XIII. Zjazd w Malborku 13 VII 1496

257. A. Sztum, 12 VI 1496 str.
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, wzywa gdańszczan na zjazd stanów do Malborka w dniu 13 VII 1496 dla ostatecznego uchwalenia pomocy dla króla, jak również dla omówienia kwestii ludzi „luźnych”, którzy nie chcą najmować się na żniwa ze szkodą dla kraju 250
- 258.* Sztum, 16 VI 1496
Tenże donosi Łukaszowi Watzenrodemu, biskupowi warmińskiemu, o zatargu Ottona Szumiłowskiego z Mikołajem Kościeleckim o zamek osiecki, którego rozstrzygnięcie z woli króla ma nastąpić 24 VI 1496 r. Król zamierza przejąć w swoje ręce Człuchów, Tucholę i Gniew. Szumiłowski prosi biskupa o interwencję u króla. Bażyński również będzie się za nim wstawiał 251
- 259.* C. Poznań, 18 VI 1496
Jan Ostroróg, starosta generalny Wielkopolski, domaga się od torunian, aby nie zmuszali kupców z Poznania do omijania drogi przez Nakło i udawania się do Torunia, zanim nie przedłożą pisemnego zezwolenia króla (reg.) 252
260. D. Tczew, 19 VI 1496
Mikołaj Wulkowski, wojewoda pomorski, wzywa miasto Hel, aby wysłało posłów z pełnomocnictwami na zjazd stanów do Malborka w dniu 13 VII 1496 (reg.) 252
- 261.* E. Elbląg, 19 VI 1496
Elblązanie do gdańszczan w sprawie groźby Bernarda Ferbera dotyczącej zakazu handlu karczmarzy Mierzei Wiślanej i Szkarpawy z obywatelami elbląskimi, oraz spornych spraw sądownictwa i opłat z Mierzei (reg.) 253
- 262.* F. Kraków, 29 VI 1496
Jan Olbracht upoważnia Jana Konopackiego, swego pisarza, aby dokonał rozliczenia z dochodów królewskich w Gdańsku (reg.) 253
- 263.* G. Gdańsk, po 2 VII 1496
Rada miasta Gdańska dziękuje królowej-matce Elżbiecie za jej stałą życzliwość okazywaną miastu. Wspomina łaskawość i przychyłność okazywaną Gdańskowi przez Kazimierza Jagiellończyka oraz miłość i wierność ludności gdańskiej dla zmarłego monarchy. Zapewnia o wierności miasta dla Jana Olbrachta i prosi o dalszą życzliwość królowej 253
264. H. Gdańsk, 14 VII 1496
Rada miasta Gdańska odsyła Henrykowi von Suchten i Maciejowi Zimmermannowi, swoim posłom w Malborku, przesłane jej pismo, prosząc o przedłożenie go stanom. Gdyby stany zamierzały wysłać ze zjazdu odpowiedź, należy w niej zaznaczyć, że sprawa została załatwiona przez „wieczysty pokój” [1466 r.]. Stany nie są zobowiązane stawać przed obcym sądem; jedynie kompetentnym jest sąd króla polskiego 254

XLVI

265. I. Malbork, 14 VII 1496 str.
Henryk von Suchten i Maciej Zimmermann, posłowie gdańscy, donoszą radzie miasta Gdańska o przybyciu Łukasza Watzenrodego i posłów Elbląga na zjazd. Pośel królewski Myszkowski udać się ma do Krzyżaków (reg.) 255
- XIV. Zjazd w Malborku — Zjazd stanów
województwa pomorskiego w Starogardzie
14 IX 1496 i 26 IX 1496
- 266.* A. Gdańsk, 21 VII 1496
Rada miasta Gdańska odpowiada królowi rzymskiemu Maksymilianowi I, że nie może wysłać do niego poselstwa bez wiedzy króla Jana Olbrachta, który obecnie przebywa z dala od Prus 256
- 267.* B. Kraków, 25 VII 1496
Jan Olbracht mianuje burgrabią gdańskim Hermana Germana (reg.) 257
- 268.* C. Kraków, 27 VII 1496
Mandat Jana Olbrachta do stanów pruskich zabraniający udzielania poparcia Grzegorzowi Maternie i nakazujący jego schwytanie (reg.) 257
- 269.* D. [?], 11 VIII 1496
Jan Czoło prosi Łukasza Watzenrodego, biskupa warmińskiego, o uiszczenie we Wrocławiu należności, które Jan Olbracht polecił zapłacić z pieniędzy podatkowych stanów pruskich; sprawa sprzedaży jego wsi Ramszowi (?) (reg.) 257
- 270.* E. Gdańsk, 16 VIII 1496
Rada miasta Gdańska wyjaśnia Maksymilianowi I, królowi rzymskiemu, bezpodstawność pretensji Tomasza Jodecke i prosi, aby nie powoływać Gdańska i Elbląga przed sąd nadworny do Frankfurtu nad Menem (reg.) 258
- 271.* F. Kraków, 17 VIII 1496
Jan Olbracht nakazuje gdańszczanom mandatem, by nie uznawali kompetencji sądu Rzeszy, przed który pozwał ich Tomasz Jodecke, gdyż Gdańsk podlega wyłącznie królowi polskiemu. Podobnie nie wolno miastu respektować wezwań króla rzymskiego Maksymiliana I, o udzielenie mu zasiłków 259
- 272.* G. Kraków, 17 VIII 1496
Tenże nakazuje torunianom, aby nie poddawali się orzeczeniom obcego sądu w ich sporze z Jerzym Bischofsheymem i Janem de Sliben, poddanymi księcia Henryka I ziębickiego. Do księcia wysła posła w ich sprawie 260
273. H. Sztum, 25 VIII 1496
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, wzywa gdańszczanina Hermana Germana, którego Jan Olbracht mianował burgrabią gdańskim, aby złożył jemu, jako reprezentantowi króla, przysięgę w czasie zjazdu stanów w Malborku w dniu 14 IX 1496 261

274. I. Sztum, 1 IX 1496 str.
 Tenże wzywa gdańszczan na zjazd stanów do Malborka w dniu
 14 IX 1496 (reg.) 261
- 275.* J. Toruń, 9 IX 1496
 Torunianie donoszą gdańszczanom, że toruńscy czeladnicy piekarscy wbrew postanowieniom wilkierzy wybrali swoich starszych, którzy kierowali sprawami czeladników bez współudziału rady i sądów miejskich z wielką szkodą dla mistrzów piekarskich. Rada ukarała 8 czeladników, z których 3 zbiegło do Gdańska. Proszą, aby gdańszczanie zmusili zbiegów do złożenia przyrzeczenia, że nie będą naruszali dalej wilkierzy krajowych 261
276. K. Tczew, 18 IX 1496
 Mikołaj Wulkowski, wojewoda pomorski, wzywa miasto Hel do przysłania upoważnionych posłów na zjazd stanów województwa pomorskiego, zwołany na dzień 26 IX 1496 do Starogardu (reg.) 263
- 277.* L. Sztum, 30 IX 1496
 Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, do gdańszczan w sprawie umocnienia tam nad Wisłą na Wielkich Żuławach (reg.) . . . 263
- 278.* M. Sztum, 21 X 1496
 Tenże przesyła gdańszczanom kopie przechwyconych listów i wzywa, aby ostrzec zainteresowanych mieszczan gdańskich (reg.) . . . 264
279. N. Sztum, 3 XI 1496
 Tenże donosi Łukaszowi Watzenrodemu, biskupowi warmińskiemu, że Jan z Krasnej Łąki zamierza zostać dworzaninem królewskim i prosi o listy polecające biskupa do króla. Podatek uchwalony dla króla jest regularnie zbierany, a artykuły uchwalone przez stany w sprawie pracowników rolnych są przestrzegane. Podaje wiadomości o ostatnim napadzie Materny pod Tucholą oraz o wydaniu zakazu pobytu jego ludzi w krajach podlegających władzy księcia pomorskiego i margrabiego brandenburskiego 264
280. O. Sztum, 4 XI 1496
 Tenże prosi gdańszczan, aby polecili swoim poddanym na Szkar-pawie wykonać umocnienia dla zabezpieczenia pastwisk zgodnie z propozycją Bernarda Ferbera 265
- 281.* P. Lublin, 7 XI 1496
 Jan Olbracht zezwala torunianom na budowę mostu na Wiśle. Zastrzega dla siebie $\frac{3}{4}$ dochodów i daje prawo wyrębu drzewa potrzebnego dla naprawy mostu w lasach należących do starostwa nieszwawskiego (sc. dybowskiego) 266
- 282.* Q. Poznań, 13 XI 1496
 Jan Ostroróg, starosta generalny Wielkopolski, domaga się od torunian, aby nie zabraniali kupcom używania drogi nakielskiej do czasu uzyskania decyzji króla (reg.) 267
- 283.* R. Sztum, 21 XI 1496
 Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, donosi gdańszczanom, że interweniował u Piotra Górskiego, starosty człuchowskiego, Mikołaja Kościeleckiego, starosty tucholskiego i kardynała Fryderyka

XLVIII

- Jagiellończyka oraz u Zaremby, poborcy królewskiego, w sprawie ucisku, jakiego doznają Chojnice. Czyni starania, aby dowiedzieć się o miejscach pobytu Materny i Adama von Salen. Elblążanie przesłali mu otrzymany przez nich nowy pozew przed sąd cesarski str. 268
284. S. Sztum, 9 XII 1496
Tenże prosi gdańszczan, aby zgodnie z uchwałą stanów w Malborku nie przyjmowali nowych groszy wybijanych przez w. mistrza i ostrzegli o tym mieszkańców Królewca. Wzywa do przestrzegania na Żuławach Gdańskich artykułów o czeladzi, uchwalonych na zjeździe w Malborku 269
- 285.* T. Toruń, 9 XII 1496
Torunianie proszą gdańszczan o przysłanie doświadczonego hollenderskiego cieśli do budowy mostu w Toruniu (reg.) 270
- 286.* U. Parczew, 9 XII 1496
Mandat Jana Olbrachta do Piotra Górskiego, starosty wschowskiego i człuchowskiego, zabraniający udzielania poparcia Grzegorzowi Maternie i Adamowi von Salen na terenie starostwa (reg.) 270
287. V. Tczew, koniec 1496 r.
Mikołaj Wulkowski, wojewoda pomorski, skarży się gdańszczanom, że według relacji poborców wybranych spośród rycerstwa gdańskiego, wsie gdańskie nie chcą uiszczać podatku, uchwalonego dla króla. Również we wsiach gdańskich, szczególnie w Prusczu, nie jest przestrzegana ordynacja w sprawie zapłaty dla najemnych pracowników rolnych, którym płaci się wyższe stawki niż uchwalono, skutkiem czego rycerstwo odczuwa brak siły roboczej 271
288. W. Sztum, 28 I 1497
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, prosi gdańszczan, aby poddani ich wpłacili uchwalony podatek dla króla. Obywatele gdańscy, którzy posiadają dobra na Mierzei Wiślanej, winni uiścić podatek w Sztumie. Obywatele Malborka, którym król zezwolił na dokonanie wyboru władz, nadużyli tego uprawnienia; gdańszczanie winni wpłynąć na nich w tym względzie 272
289. X. Sztum, 5 III 1497
Tenże wzywa gdańszczan, aby zgodnie z wolą króla i uchwałą zjazdu stanów w Malborku nie przyjmowali nowych lichych groszy, wybijanych przez w. mistrza i ostrzegli o tym poddanych Zakonu. Prosi o przesłanie uchwalonego podatku dla króla z dóbr nieobecnego Reinholda Feldsteta, położonych w województwie malborskim i gdziekolwiek 273
- 290.* Y. Sztum, 17 III 1497
Tenże donosi gdańszczanom o ruchach pewnych zbrojnych grup koło Osieka i nad Czarną Wodą na Pomorzu (reg.) 274
- XV. Zjazd w Dzierzgoniu 7 V 1497
- 291.* A. Sandomierz, 12 IV 1497
Jan Olbracht prosi gdańszczan o udzielenie pożyczki, potrzebnej na walkę z Turkami i Tatarami (reg.) 275

- 292.* B. Służewo, 13 IV 1497 str.
 Maciej ze Służewa, wojewoda łęczycki, donosi Łukaszowi Watzenrodemu, biskupowi warmińskiemu o napaści Tatarów na Ruś i Litwę oraz o przymierzu w. księcia moskiewskiego z sułtanem tureckim i przypuszczalnie z Tatarami, wymierzonym przeciw Koronie i Litwie. Król wzywa pospolite ruszenie na 21 V 1497 pod Gliniany. Wojewoda prosi o pożyczanie konia na wyprawę (reg.) 275
- 293.* C. Brześć Kuj., 13 IV 1497
 Krzesław Kurozwęcki, biskup włocławski, wstawia się u rady gdańskiej za Hieronimem, synem Wacława Kuna, mieszczanina gdańskiego, którego oskarżono o współdziałanie z Materną. Biskup prosi, by pozwolono Hieronimowi oczyścić się od zarzutów 276
294. D. Sztum, 18 IV 1497
 Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, z polecenia króla wzywa gdańszczan do przybycia w dniu 7 V 1497 na powszechny zjazd stanów, który ma obradować nad walką z niewiernymi. Z powodu panującej zarazy na miejsce zjazdu przeznaczono Dzierżgoń. Prosi, aby nie zezwolić Stenowi Sture na natychmiastowy werbunek zaciężnych w Gdańsku do Szwecji z uwagi na trudną sytuację, w jakiej znajduje się obecnie król Jan Olbracht 277
295. E. Tczew, 20 IV 1497
 Mikołaj Wulkowski, wojewoda pomorski, wzywa miasto Hel do przysłania posłów na powszechny zjazd stanów pruskich, który z polecenia króla zwołuje Mikołaj Bażyński na 7 V 1497 do Dzierżgonia (reg.) 278
- 296.* F. Hel, 27 IV 1497
 Rada miasta Helu donosi radzie miasta Gdańska, że zebrała 91 grzywien podatku (szosu) dla króla, jednak ze względu na ubóstwo mieszkańców wskazane byłoby częściowe zwrócenie tych pieniędzy, gdyż mieszkańcy są w biedzie; grożą, że jeśli mają częściej płacić taki podatek, nie będą mogli wytrzymać na Helu 278
- 297.* G. Przemyśl, 2 V 1497
 Jan Olbracht donosi gdańszczanom o posłach Stolicy Apostolskiej, z którymi przybędzie do Gdańska Stanisław Maliński, prepozyt kościoła św. Jerzego w Gnieźnie i notariusz królewski (reg.) 279
- 298.* H. Gdańsk, 22 V 1497
 Rada miasta Gdańska donosi królowi Janowi Olbrachtowi, że ponieważ zgodnie z jego żądaniem nie wysłała posłów na królewski sąd nadworny do Frankfurtu n. Menem w sprawie Tomasza Jodecke, grozi obecnie miastu nałożenie banicji. Apeluje do króla jako swego jedyne go zwierzchnika o pomoc w tej sprawie 279
- 299.* I. Lwów, 18 VI 1497
 Jan Olbracht przyrzeka gdańszczanom, że powstrzyma rozboje ich nieprzyjaciela Grzegorza Materny. W sprawie pozwania ich przed sąd Rzeszy wysłał posła do króla rzymskiego Maksymiliana I. Poseł musiał powrócić, ponieważ król rzymski udał się na wojnę do Italii; Olbracht wyśle ponownie poselstwo w tej sprawie. Gdań-

L

- szczenie mogliby jednak spłacić Tomasza Jodecke dla uniknięcia
niepokojów. W związku z wyprawą przeciw Turkom winni dostar-
czyć królowi pomocy pieniężnej str.
280
- 300.* J. Darłowo, 26 VI 1497
Anna, księżna pomorska, wyraża gdańszczanom swoje zdziwienie, że
dotąd nie zwrócono kupcom poniesionych strat mimo obietnicy
udzielonej przez jej małżonka księcia Bogusława X i porozumienia,
zawartego z margrabią Janem brandenburskim na zjeździe w Choj-
nie. Przyrzeka interweniować u margrabiego Jana 282
- 301.* K. Darłowo, 26 VI 1497
Bernt Ror, doktor i komtur swobnicki, obiecuje gdańszczanom
poparcie, aby zgodnie z postanowieniami zjazdu w Chojnie uzyska-
li odszkodowanie za straty wyrządzone ich kupcom przez Maternę
i współników. Załącza list ks. Anny pomorskiej — nr 300* (reg.) 283
- 302.* L. Sztum, 1 VII 1497
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, donosi gdańszczanom o skar-
dze, jaką złożył ich obywatel Jan Stolle na burgrabiego i sołtysa
gdańskiego, który osadził żonę jego w więzieniu 283
- 303.* M. Koło Dunaju, 2 VII 1497
Mandat Jana Olbrachta do poborców podatkowych, podległych
województwu pomorskiemu Mikołajowi Wulkowskiemu, nakazujący
ściągnięcie wszystkich kwot i wypłacenie ich wojewodzie malborskie-
mu Mikołajowi Bażyńskiemu 284
- 304.* N. W obozie pod Kuropatnikami, 5 VII 1497
Jan Olbracht wzywa Mikołaja Bażyńskiego, wojewodę malborskie-
go, aby spowodował szybkie ściągnięcie kwot podatkowych, naj-
lepiej w węgierskich lub reńskich złotych, z ziem i miast pruskich.
Ma nadzieję, że powstrzyma wykroczenia Adama von Salen i Ma-
terny i zapewni pokój swoim wiernym poddanym pruskim. Za-
wiadomił biskupa włocławskiego i kilku starostów w Prusach, że
są zobowiązani do uiszczenia podatku, podobnie jak pozostali pod-
dani. W sprawie sporu gdańszczan z Tomaszem Jodecke interwe-
niował, jak dotąd bezskutecznie, u króla rzymskiego Maksymiliana I 284
- 305.* O. Raciążek, 7 VII 1497
Krzysztof Kurozwęcki, biskup włocławski i kanclerz w. koronny,
prosi gdańszczan o przesłanie mu puszkarza, gdyż król zabrał wszyst-
kich w okolicy na wyprawę wojenną 286
- 306.* P. Uniejów, 21 VII 1497
Fryderyk Jagiellończyk, kardynał i arcybiskup gnieźnieński, wzywa
Piotra Górskiego, starostę wschowskiego i człuchowskiego wzglę-
nie jego zastępcę, aby czuwał pilnie nad bezpieczeństwem pod-
ległych mu zamków i miast, zagrożonych w szczególności akcją
Materny 286
- 307.* Q. Tczew, 27 VII 1497
Mikołaj Wulkowski, wojewoda pomorski, wzywa miasto Hel, aby
zgodnie z mandatem Jana Olbrachta zebrane pieniądze podatko-

- we z odpowiednimi spisami przesłano Mikołajowi Bażyńskiemu, wojewodzie malborskiemu; pieniądze te należy przesłać w węgierskich lub reńskich guldenach str.
287
- 308.* R. Gdańsk, 28 VII 1497
Rada miasta Gdańska donosi królowi Janowi Olbrachtowi, że papież Aleksander VI polecił jej przekazać godność proboszcza przy kościele N. M. Panny doktorowi Bernardowi Sculteti. Ponieważ obsada tego urzędu należy wyłącznie do króla, rada prosi, aby zechciał on mianować proboszczem Bernarda Sculteti, poddanego królewskiego z Lęborka; w przeciwnym razie miastu grożą kary kościelne 287
309. S. Sztum, 29 VII 1497
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, donosi gdańszczanom o powrocie posłańca stanów wysłanego do Jana Olbrachta. Król wkrótce przysłał po odbiór pieniędzy podatkowych od stanów, dlatego gdańszczanie winni bezzwłocznie przesłać wojewodzie zebrane przez nich kwoty. Prosi o przesłanie załączonego listu do Pucka 288
- XVI. Zjazd w Malborku 15 X 1497
310. A. Sztum, 22 VIII 1497
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, wzywa gdańszczan, aby bratu Parcawówny, obłożonemu banicją za zabójstwo dokonane na jej mężu, zezwolili na apelację do króla względnie stanów pruskich. Na domiar sołtys sądu gdańskiego jest stroną w tej sprawie, co budzi podejrzenia co do bezstronności wyroku. W kwestii tej interweniował już u burgrabiego gdańskiego 290
- 311.* B. Sztum, 8 IX 1497
Tenże prosi gdańszczan o przesłanie do Malborka pieniędzy podatkowych zebranych dla króla, po których odbiór kardynał Fryderyk Jagiellończyk przysłał jako posła doktora Jana Lubrańskiego, prepozyta poznańskiego 291
- 312.* C. Malbork, 9 IX 1497
Jan Lubrański, prepozyt poznański i skarbmierski, wzywa gdańszczan w imieniu króla, aby spieszenie przestali zebrane sumy podatkowe do Malborka (reg.) 291
- 313.* D. Gdańsk, przed 23 IX 1497
Rada miasta Gdańska dziękuje królowi Janowi Olbrachtowi, ponieważ przez swego posła doktora Jana Lubrańskiego zezwolił obsadzić urząd proboszcza przy kościele N. M. Panny odpowiadającą jej osobą. Wysuwa jako swego kandydata Alberta Bischofa, syna zmarłego burmistrza Filipa i prosi o potwierdzenie 292
- 314.* E. Bydgoszcz, 23 IX 1497
Krzesław Kurozwęcki, biskup włocławski, wzywa radę gdańską, aby nie prześladowała Jana Frankego, który wytoczył sprawę swojej żonie Nale przed sądem biskupa (reg.) 293

LII

315. F. Sztum, 25 IX 1497 str.
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, wzywa gdańszczan w imieniu króla na zjazd w Malborku w dniu 15 X 1497, który ma radzić nad udzieleniem odpowiedzi królowi na poselstwa Sokółowskiego i Konopackiego przedłożone na zjeździe w Dzierżgoniu. Dotychczasowe usprawiedliwienia i odpowiedź stanów nie zadowolily Jana Olbrachta 293
- 316.* G. Nowy Staw, 5 X 1497
Tenże domaga się od Bernarda Ferbera, aby poddani z Tujska starannie utrzymywali tamy dla uniknięcia szkód w dobrach królewskich. Wzywa także do respektowania królewskiego polecenia w sprawie wykonania prac przy obwałowaniach przez osady położone na Szkarprawie 294
317. H. Sztum, 9 X 1497
Tenże wzywa Hermana Germana, burgrabiego i Jana Tudinga, sołtysa gdańskiego, do stawienia się na zjeździe w Malborku w dniu 15 X 1497, na którym mają usprawiedliwić się z zarzutów, wysuwanych przez pewnego duchownego o pokrzywdzenie jego krewnej 295
- 318.* I. Toruń, 14 X 1497
Torunianie odpowiadają Łukaszowi Watzenrodemu, biskupowi warmińskiemu, że w zupełności zgadzają się na propozycję jego i Zakonu Krzyżackiego, aby nie przepuszczać Mazowszan poza miasta graniczne. Projekt ten spotka się z poparciem małych miast nadgranicznych i szlachty, ponieważ odnowiłby on dawny obyczaj. Proszą, aby biskup poczynił kroki dla jego przywrócenia 295
- 319.* J. Sztum, 25 X 1497
Mikołaj Bażyński, wojewoda malborski, donosi gdańszczanom, że zmarł ostatnio w Gdańsku Mikołaj Zyth, kupiec krakowski, który otrzymał od królewskiego wysłannika Jana Lubrańskiego 12.000 grzywien w szelągach i hornguldenach z pieniędzy podatkowych stanów pruskich, aby przekazać je w półgroszach kupcowi Bone-
rowi. Należy obłożyć aresztem powyższą kwotę. Do Gdańska przybędzie w tej sprawie Konopacki 296
- 320.* K. Czeschibyessy, 6 XI 1497
Jan Olbracht oznajmia gdańszczanom, że wysłał do nich Jana Lubrańskiego, prepozyta poznańskiego, w celu wybrania odpowiedniej osoby na proboszcza przy kościele N. M. Panny (reg.) . . . 297
- 321.* L. Toruń, 8 XI 1497
Torunianie wyrażają wobec gdańszczan swoje obawy przed ewentualnym powzięciem przez Hanzę uchwały o zerwaniu stosunków handlowych z księstwem moskiewskim. Kupcy ruscy mogą wówczas obrać nowe drogi handlowe przez Wilno, Warszawę, Wrocław, Lipsk i Norymbergę lub Frankfurt nad Menem, i może aż do Wenecji, jak już dawniej to czynili, z wielką szkodą dla ziem pruskich 297

- 322.* M. Ciechocin, 5 XII 1497 str.
 Krzesław Kurozwęcki, biskup włocławski i kanclerz w. koronny, oznajmia gdańszczanom, że na prośbę duchowieństwa gdańskiego obniżył nieco dla niego wysokość subsydium nałożonego na rozkaz króla 298
- 323.* N. Lwów, 8 XII 1497
 Jan Olbracht zleca radzie gdańskiej wybór proboszcza przy kościele N. M. Panny, pod warunkiem, że kandydat jej będzie umiał bronić królewskiego prawa (sc. nominacji) przeciw zakusom Rzymu. Jeśli wybór padnie na Alberta Bischofa, następcą jego na urzędzie proboszcza św. Katarzyny winien zostać syn Niederhofa 299
- 324.* O. Lwów, 8 XII 1497
 Tenże oznajmia Krzesławowi Kurozwęckiemu, kanclerzowi i biskupowi włocławskiemu, że prawo prezenty proboszcza przy kościele N. M. Panny w Gdańsku po śmierci Grzegorza Grewe przekazał radzie gdańskiej. Prosi o akceptację kandydata, którego mu rada przedstawi 300
- 325.* P. Lwów, 8 XII 1497
 Tenże mianuje starostą czyli burgrabią gdańskim Jerzego Manta i zaleca, aby rada gdańska umożliwiła mu sprawowanie czynności (reg.) 300
- 326.* Q. Elbląg, 8 XII 1497
 Elblążanie proszą gdańszczan o wypłacenie kwitancji na 240 guldenów węgierskich, którą Piotr Myszkowski przesłał im dla Mikołaja Worffa, opiekuna jego synów, uczęszczających do szkoły w Elblągu celem nauki języka niemieckiego (reg.) 301
- 327.* R. Lwów, 9 XII 1497
 Jan Olbracht upoważnia swego pisarza Jana Gwiazdowskiego do omówienia pewnych pilnych spraw z radą i gminem miasta Gdańska (reg.) 301
- 328.* S. Zduny, 11 XII 1497
 Kardynał Fryderyk Jagiellończyk dziękuje Łukaszowi Watzenrodemu, biskupowi warmińskiemu, za zapowiedź przysłania poselstwa do króla oraz za relację posła, który wrócił ze Szwecji i obecnie chory przebywa u biskupa. Chociaż przyjazd Jana Olbrachta ma wkrótce nastąpić, kardynał prosi biskupa o dalsze rady i dziękuje za dotychczasowe oddanie domowi jagiellońskiemu. Przesyła treść legacji, przesłanej królowi węgierskiemu Władysławowi Jagiellończykowi po klęsce wołoskiej 301
- 329.* T. Zduny, 11 XII 1497
 Jan Lubrański, elekt plocki, donosi Łukaszowi Watzenrodemu, biskupowi warmińskiemu, o zadowoleniu kardynała Fryderyka z powodu ostatniego poselstwa i pism biskupa. Kardynał przesyła mu odpis poselstwa wysłanego do króla węgierskiego Władysława Jagiellończyka dotyczącego klęski Jana Olbrachta w wyprawie tureckiej i zdrady wojewody wołoskiego Stefana. Król na Boże Narodzenie uda się pod Sochaczew, gdzie nie ma zarazy 303